

#30 septembrie - octombrie 2010

ARHITECTII ȘI BUCUREȘTIUL

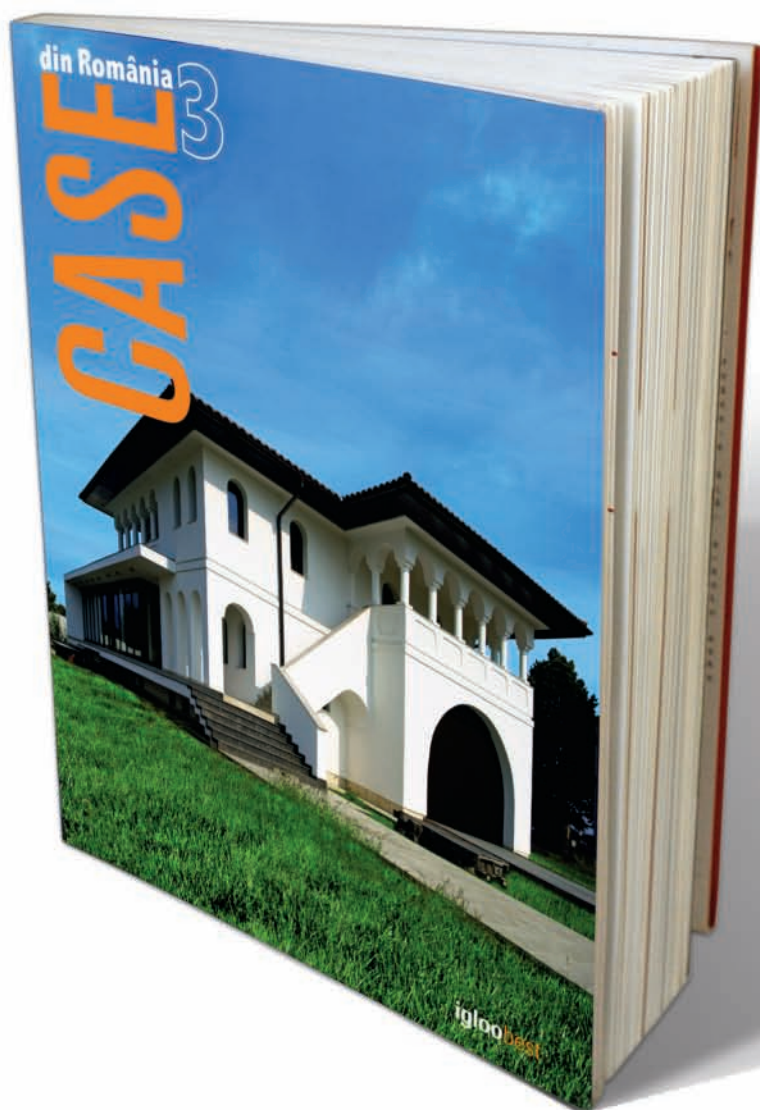

ISSN 4133 - 1234

Odile Decq la Institutul Francez | Premiile Bienalei de Arhitectură București | Veneția 2010. People meet in architecture

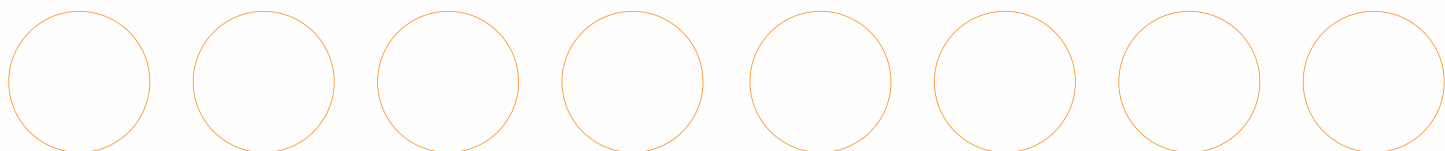
din octombrie 2010 în librării un nou album **igloobest**

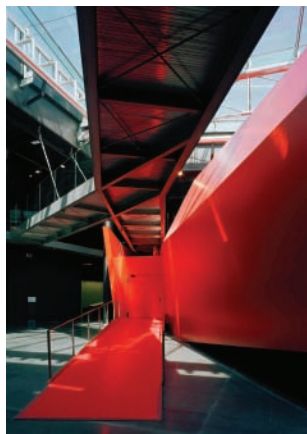
din România

CASE3

Urmând o direcție deja consacrată de precedentele „Case din România 1 & 2”, albumul prezintă o selecție de noi proiecte rezidențiale, care se remarcă prin calitatea arhitecturii și a locuirii.

albumul poate fi comandat și pe site-ul **www.igloo.ro**

AGENDA OAR

- Comisia Tehnică a Primăriei București **04**
- Concurs de soluții pentru Câmpina **11**
- Concurs de soluții. Extindere BCU Cluj-Napoca **12**

EVENIMENTE INTERNE

- Atelierele Deschise de Arhitectură **13**
- Premiile Bienalei de Arhitectură București **20**
- Balkanology **23**
- Magic Blocks. În spatele cortinei de beton **24**
- Rien ne va plus / Faites vos jeux **25**
- Spațiul modernității românești. 1906-1946 **25**
- Zilele europene ale patrimoniului **26**
- UP. Proiect câștigător la Arhetipuri 2010 **28**
- Premiile VELUX: Înclinație spre lumină **29**

EVENIMENTE EXTERNE

- Veneția 2010. People meet in architecture **34**
- M9. Un muzeu nou pentru un oraș nou **36**
- Strelka Institute **36**
- AJAP 2009 - 2010 **37**
- Cartierul Bercy – dezvoltare durabilă în numele memoriei **40**

PUBLICAȚII

- Zeppelin – două titluri noi **44**
- Hamburg. Architecture for a changing city **45**
- Noutăți de la Prior Books **46**

Foto copertă: Cosmin Dragomir

Filiala București OAR

Președinte arh. Mircea Ochinciuc

Colegiul director

arh. Mihai Ene, arh. Alexandru Nicolae Panaitescu,
arh. Mario Kuibus, arh. Crișan Atanasiu,
arh. Emil Ivănescu

Adresă:

str. Academiei nr. 18-20, sector 1, București,
tel. 303.92.26

www.oar-bucuresti.ro

Editor: igloo media

Bord editorial:

Bruno Andreșoiu

Adrian Ciocăzanu

Redactori:

Viorica Buică

Anca Rotar

Reka Țugui

Loredana Brumă

Grafică:

Mihai Ene

DTP & procesare imagine:

Cristian David

Corectură:

Andreea Amzoiu

Adresă:

str. Brezoianu nr. 4, sector 5, București,
tel. 313.41.18, office@igloo.ro

Stimați colegi,

Conducerea Ordinului Arhitecților București vă aduce la cunoștință dorința sa de a promova transparența în ceea ce privește activitățile și deciziile sale. În consecință, buletinul „Arhitecții și Bucureștiul”, distribuit gratuit tuturor membrilor filialei, va încerca să prezinte mai elocvent toate activitățile Ordinului și problemele cu care acesta se confruntă. Buletinul „Arhitecții și Bucureștiul” poate fi descărcat în format .pdf de pe site-ul oficial al Ordinului accesând adresa: www.oar-bucuresti.ro

Pentru o mai bună comunicare cu toți membrii Filialei București, vă invităm să vă exprimați opiniile legate de activitatea OAR București și de ceea ce ar trebui să reprezinte prioritățile de acțiune ale organizației noastre.

Am dori, de asemenea, să ne indicați subiectele pe care să le abordăm în numerele viitoare ale Buletinului „Arhitecții și Bucureștiul”. Vă mulțumim și așteptăm răspunsurile dumneavoastră!

Ședințele Comisiei Tehnice de Urbanism și Amenajare a Teritoriului a Primăriei București

Continuăm informarea membrilor OAR asupra ședințelor de avizare săptămânale ale Comisiei Tehnice de Urbanism și Amenajare a Teritoriului, în noua sa formulă. Selecția următoare a folosit drept criterii calitatea proiectelor aduse în discuție și gradul lor de reprezentativitate pentru oraș, caracterul lor problematic și specificitatea locală. Ședințele Comisiei sunt consemnate de domnul Constantin Hostiuc.

9 iunie 2010

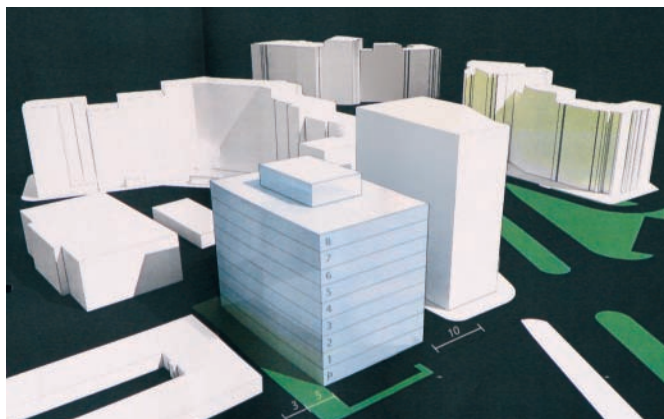
Componența Comisiei a fost următoarea: Sorin Gabrea Președinte; Constantin Enache, Tiberiu Florescu, Dorin Ștefan, Doina Bubulete, Dan Șerban, Dan Marin, Vlad Cavarnali, Casandra Roșu – membri. Din partea Serviciului Rețele a participat Andrei Zaharescu, iar din partea Serviciului Circulație, Elena Boghină. A fost prezent la ședință și Gheorghe Pătrașcu, arhitect-șef al Capitalei. Documentații dezbătute:

1. PUZ Bd. Tudor Vladimirescu nr. 45, S.5 / proiectant BIA, ARH. MIHNEA VASILE MARCU (revenire)

Se arată, într-o foarte scurtă prezentare, că s-a revenit în Comisie pentru că se ceruse renunțarea la două niveluri, scăderea CUT și conturarea mai pregnantă a unui studiu volumetric. S-a ajuns, în final, la o soluție cu P+7, care ar mai putea urca, eventual, cu un nivel. POT a scăzut de la 70 la 44%, iar CUT de la 4,5 la 4.

Constantin Enache atrage atenția asupra faptului că indicatorii trebuie să fie calculați la nivelul întregii parcele, dar, întrucât este vorba de o zonă cu potențial de creștere, se pronunță în favoarea acceptării proiectului, cu condiția unică a respectării numărului locurilor de parcare.

Sorin Gabrea, urmărind să detalieze ultima cerință a colegului, dorește să știe cum este organizat accesul auto în parcare și, mai ales, cum se rezolvă problema parcărilor pentru blocul aflat în față, fiind de părere că, în forma astfel prezentată, blocul indicat este unul sancționat, care nu poate beneficia nici de acces, nici de parcare decentă. Andrei Zaharescu completează cadrul acestei probleme cu observația că „prin normativ, nu se permite parcare la sol pentru clădiri de acest tip”. Tiberiu Florescu ar dori ca, în calcularea indicatorilor, prima clădire să se raporteze la întregul teren afectat și este de părere că și cea de-a doua clădire este posibilă. Dorin Ștefan crede că propunerea este, din punct de vedere urbanistic, în regulă, însă ar dori ca noul parcaj să fie mai amplu, spre a putea rezolva și problema parcărilor pentru clădirea vecină.

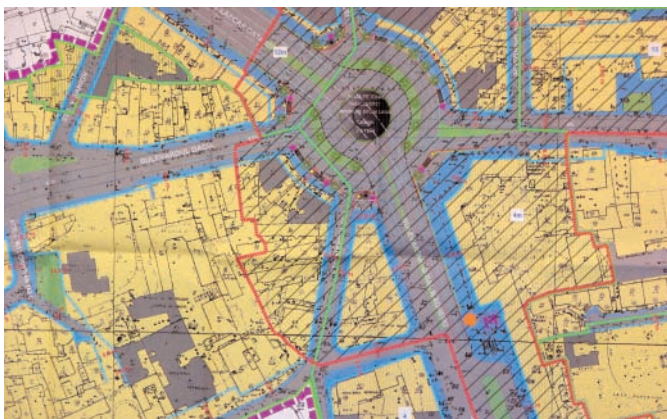
Sorin Gabrea: „Întreaga documentație și prezentare mi se par inacceptabile, ele reprezintă, pur și simplu, o manevră ciudată și, ca atare, mă pronunț categoric împotriva lor, pentru că:

1. observ că distanța dintre cele două clădiri este foarte mică;
2. al doilea acces este problematic;
3. nu ni se propune nimic în legătură cu tratarea întregului bulevard, nu doar a parcelei în cauză;
4. blocul din față modifică evident profilul bulevardului, dar nu avem niciun fel de scenariu despre ce se petrece în zonă;
5. ce se întâmplă cu pasajul spre Tudor Vladimirescu?
6. circulația se schimbă radical. Pe scurt, ce se întâmplă la nivelul întregii zone?”

Elena Boghină intervine și precizează că „la nivelul bulevardului Tudor Vladimirescu există un PUZ de circulație, dar, pentru încă o perioadă de vreme, se va putea folosi doar existentul, care înseamnă un carosabil de 10,5 m, adică două sensuri a 4 m fiecare și o zonă verde de mijloc de 2,5 m. Sunt prevăzute două pasaje, unul spre 13 Septembrie, altul spre Chirigiu”. Rezoluție (Sorin Gabrea): „Vă rugăm să reveniți cu completarea informațiilor legate de pasaje, cu probarea unui acces auto posibil, cu recalcularea POT și CUT relativ la întregul lot, cu argumentarea necesarului de locuri de parcare, cu alinierea construcției noi la bulevard și, în fine, cu o consultare temeinică la Serviciul sau Comisia de Circulație.”

2. PUZ Piața Romană, S.1 / proiectant BBM GRUP SRL (revenire)

Alexandru Beldiman prezintă Comisiei datele acestui proiect, prezentat în vechea Comisie, și care fusese avizat, nu și aprobat: „Este propusă, pentru zona Piața Romană, o subtraversare prin pasaj auto pe direcția E-V, Bd. Dacia – Str. Ștefan Furtună, soluție cu girajie și realizarea unui hol central de 42 m diametru. Pentru stația de Metrou se propune realizarea unei suprafețe comerciale, iar în mijlocul farfuriei centrale, instalarea unui monument de for public. O a doua variantă a acestei propuneri de subtraversare ar presupune un gol central de doar 23 m lățime, iar traficul auto de suprafață ar fi foarte asemănător celui actual. Pentru prima propunere, Comisia de Circulație nu a fost de acord cu introducerea sensului unic pe Bd. Dacia. Ceea ce propunem acum este: 1. să începem acest pasaj de la Bd. Dorobanți, cu un vomitoriu pe Dacia, respectiv încă unul de pe Str. Eminescu; 2. exploatarea Școlii în mai bune condiții, permițând accesul greu al mașinilor speciale; 3. translatarea aceluși vomitoriu spre liceu, în condițiile în care vom transforma trotuarul de 3,50 m în unul carosabil, de unde să se poată intra și în curtea liceului; 4. dacă vom invada spațiul liceului cu doar 1,5 m, vom putea menține căile de rulare existente, trotuarul se va micșora de la 3,70 m la 2,20 m, iar gardul liceului va fi mutat pe noua limită a carosabilului de urgență; 5. vor fi sacrificați 12 arbori mari, dar pe partea de S, aceiași număr de arbori va putea fi replantat în curtea liceului.” Dorin Ștefan se interesează dacă dinspre Piața Gemeni spre Piața Romană sensurile auto vor rămâne ca și acum, cu

separarea fluxurilor public/privat. Se răspunde afirmativ. Constantin Enache ar dori, la rândul său, să știe dacă soluția de urbanism este în acord cu cea de la Circulație și dacă ea este realistă din punctul de vedere al resurselor, având în vedere complexitatea operației.

Alexandru Beldiman: „Dacă va exista voința politică, vor fi identificate și resursele necesare.”

Sorin Gabrea: „Propunerea dvs. ar antrena o modificare substanțială a Pieței Romane, iar relația E-V nu mai pare posibilă pentru a o anume perioadă, ceea ce implică o serie de greutăți și riscuri. Personal, mi-aș fi dorit restituirea spațiului public pietonului, iar în ceea ce privește soluția cu trotuarul semi-carosabil de pe Bd. Dacia, am unele rezerve.” Constantin Enache ține să adauge că „amenajarea pieței va crea un fel de aliniament dublu destul de nesigur al pieței, vizibil foarte clar de sus, dar nu de la nivelul circulației.” Elena Boghină este în favoarea unei circulații cu girajie, aceasta implicând o bună fluentă a troleibuzelor care tranzitează spațiul.

Dan Marin: „Discutăm iarăși problema Pieței Romane și, din nou, ne punem problema mașinilor. Piața Romană este o piață cu fronturi dezorganizate, care ar putea fi unificată, soluționată de o vegetație de contur intensă. Intrările sunt prevăzute, vegetația nu. Pe toate intrările ni se propune o bandă verde, dar nu avem deloc fotografiile ale pieței din diferite unghiuri, așa cum ar fi normal. Se încurajează fără nicio logică circulația auto, când noi ar trebui, de fapt, să încercăm să eliminăm disfuncțiunile locale. Cât despre logica „argumentativă” a copacilor care se chinuie și care trebuie îndepărtați, chipurile, justificând eliminarea celor 12 arbori, ea trimite la situația bolnavilor, care poate că ar fi mai ușor de omorât decât de tratat”.

Dan Șerban este în favoarea soluției care marchează forma pieței, iar Sorin Gabrea dorește să știe dacă există un scenariu al funcționării intersecției fără pasaj auto. În plus, mai atrage atenția asupra faptului că „există, acum, programe de simulare a traficului care ne-ar permite justificarea mai consistentă a unor soluții și ar oferi posibilitatea alegerii între mai multe scenarii. Cred că ar trebui alocat soluției mai mult perimetru.” Andrei Zaharescu: „La Circulație, cel puțin pentru o etapă care se anunță ceva mai lungă, pasajul nu va exista, pentru că s-a considerat că direcția prioritară este N-S.”

Casandra Roșu: „Suntem în București, în chiar Centrul Istoric al orașului, în zona lui reprezentativă, aflată într-o situație disperată, și nu ne punem deloc întrebări care mie mi se par normale, elementare: Ce se întâmplă cu clădirile? Cu pietonul? Cu spațiile publice? Chiar e necesar acest pasaj? În toată Europa, problema centrului orașului se pune fundamental diferit față de modul în care se face la noi. Noi nu ne punem deloc problema că trebuie să conservăm și să personalizăm orașul, măcar în zonele lui principale. Față de această propunere în parte, cred că ea ar trebui să facă parte dintr-un mare PUZ al zonei centrale.”

Rezoluție (Sorin Gabrea): „Este foarte dificilă luarea unei decizii, în condițiile în care nu s-a răspuns la toate întrebările formulate aici. Cred că este necesară, în primul rând, demonstrarea necesității pasajului. Trebuie organizat spațiul cât mai bine, revăzută funcționalitatea traficului în momentul de față și demonstrat ce anume s-ar îmbunătăți prin această soluție propusă. Este necesară majorarea suprafețelor alocate trotuarelor, ca și prevederea unor reglementări pentru fronturi. E nevoie de precizarea modului în care sunt rezolvate funcțiunile legate de trafic. Vă rugăm să reveniți, în aceste condiții.”

3. PUZ Str. Gârlei nr. 24, S.1 / proiectant SC CRIBA DESIGN SRL (aviz de oportunitate)

Motivul central pe care se axează acest proiect privește mai ales încercarea de a genera, într-un fel oarecare, o coerență

a zonei, lucru extrem de greu de realizat, dată fiind lipsa oricărei articulări de ordin funcțional, arhitectural sau de orice alt fel. Punctual, s-au dorit două edificabile în locul unuia singur, pentru o repartizare mai egală a încălzării. S-au mai lărgit cele două carosabile și s-a delimitat o zonă *non aedificandi*. Înălțimea noilor edificii s-a limitat la P+3 și P+4R, iar CUT a fost limitat la 2,5. De asemenea, s-a alcătuit un front continuu la stradă.

Elena Boghină dorește să știe dacă se mai păstrează, în noua propunere, intenția de mărire a Străzii Gârlei, pentru că ea ar presupune o operație care se anunță dificilă, o atitudine față de vegetația mare existentă, o aliniere de trotuar, realizarea unui spațiu verde ș.a.m.d. Sorin Gabrea este de părere că o soluție față de haosul zonei ar fi cea de a se propune o grilă urbanistică de avizări succesive, care să introducă, în trepte, civilizarea zonei.

Constantin Enache se arată de acord cu crearea unei înălțimi de P+4 către stradă, care s-ar justifica printr-o aliniere de o anume calitate urbană, însă apreciază că, la interior, având în vedere posibilele vecinătăți, această înălțime a edificabilului nu ar trebui să depășească P+2/3R. La această observație, Cristina Gociman răspunde precizând că „între timp, zona a evoluat, realitatea de astăzi fiind substanțial diferită față de cea prezentată acum un an-doi, când documentația a fost prezentată pentru prima dată”.

Rezoluție (Sorin Gabrea): „Propunerea se avizează favorabil, în principiu, cu introducerea observațiilor de diminuare a înălțimii construcțiilor pe partea din spate a parcelei.”

4. PUZ Intrarea Popișteanu, S.1, Sala Omnia a Teatrului Național de Operetă Ion Dacian / proiectant SC DD DESIGN STUDIO SRL (revenire)

S-a revenit cu introducerea sugestiilor Comisiei și pentru că proiectul este de mare urgență, întrucât, în cel mai scurt timp, vor demara lucrările la Teatrul Național, astfel încât mutarea Teatrului de Operetă devine imperativă. Gheorghe Pătrașcu subliniază acest fapt: „Proiectul este unul prioritar, pentru că implică și problema clădirilor refuncționalizate,

și pe cea a mutării instituției. Zona este una de importanță pietonală, iar alinierea clădirii noi la cornișă atinge limita de 28,71 m. Trebuie neapărat ținut cont de deschiderea spre Câmpineanu, ca să încercăm să desfacem piața prin cât mai multe accese, dar și de legarea printr-o pasarelă a noii Operete cu clădirea veche dinspre Bulevard.”

Față de aceste observații, Tiberiu Florescu ține să precizeze că, pentru moment, „casa respectivă nu este propusă spre demolare, astfel încât planul pe care îl vedem nu e unul operațional.” Dan Marin se pronunță și el în același sens: „Ori imaginăm o soluție, ori încercăm să o reglementăm, bazându-ne pe informații și propuneri reale.”

Sorin Gabrea: „Pentru că această nouă clădire va fi una foarte importantă pentru viața Capitalei, cred că sacrificiul material pe care l-ar implica o demolare sau o reformulare trebuie făcut. Casa Publică poate fi integrată, dar aș propune restrângerea perimetrului de reglementare, iar intervenția asupra clădirii dinspre bulevard să fie făcută cu notația „edificabil orientativ”.

Rezoluție (Sorin Gabrea): „În aceste condiții, propunerea se avizează favorabil.”

30 Iunie 2010

Comisia a avut următoarea alcătuire:

Sorin Gabrea – Președinte; Doina Bubulete, Casandra Roșu, Bogdan Bogoescu, Vlad Cavarnali, Constantin Enache, Tiberiu Florescu, Dan Marin, Dan Șerban, Dorin Ștefan – membri. A fost prezent la discuții și Gheorghe Pătrașcu, arhitect-șef al Bucureștiului. Din partea Comisiilor de specialitate au fost prezenți Elena Boghină (Serviciul Circulație) și Andrei Zaharescu (Serviciul Rețele). Au fost discutate următoarele documentații:

1. PUZ Str. Știrbei Vodă nr. 114-116, S.1 / proiectant BIA, Arh. MARINELA MELLA

Într-un lot considerat istoric, deci aflat într-o zonă protejată, în cadrul unui țesut mai degrabă difuz, vizavi de DNA, se dorește construirea unui edificabil cu înălțimea de P+3+4R (22 m la atic), POT 64% și CUT 3,25. S-a încercat, ca propunere arhitecturală, realizarea unui front continuu (rețelele există). Sunt prevăzute retrageri de 4 m de la stradă, iar în zonele laterale există, ca vecinătate, un calcan. Parterul va fi unul degajat, doar cu un hol de acces.

Constantin Enache ar fi dorit să poată consulta o serie de fotografii ale străzii înainte și după intervenție. Este de părere că Str. Șerban Vodă nu permite realizarea unui front continuu, dar crede că, așa cum a sugerat și casa construită de Alexandru Beldiman (fostul Sediul Litexco), poate fi propusă, în zonă, o alăturare de nou și de vechi care să creeze o imagine de ansamblu interesantă.

Sorin Gabrea impune o condiție de maximă importanță, anume ca parterul să nu fie tratat asemenea unui garaj, ci să evoce o vitrină urbană.

Tiberiu Florescu dorește să știe dacă propunerea se bazează pe extinderea calcanelor, caz în care trebuie obținut acordul vecinilor. Se interesează de starea locuințelor din vecinătatea imediată. Se răspunde că există niște construcții mai mici, nelocuite. Față de această situație, Sorin Gabrea cere „să existe acordul civil la documentație. Dacă acesta nu există, trebuie făcută o re-reglementare.”

Bogdan Bogoeșcu: „Este nevoie de o desfășurare actuală a străzii, pentru că noua clădire trebuie să fie o prezență activă la nivelul parterului. La fel, trebuie obținută aceea reglementare care să «așeze» lucrurile în relațiile cu vecinii. În sfârșit, cred că imaginea clădirii trebuie neapărat să atingă un anume standard, dată fiind calitatea și importanța zonei.” Dan Marin este și el de părere că trebuie să se revină cu cele trei lucruri solicitate: acordul cu vecinii; desfășurare stradală acordată cu reglementarea; o anume calitate a intervenției. Crede că „zona joasă nu trebuie continuată până la clădirea alăturată” și că „pentru moment, planșa de reglementare e schematică.”

Dan Șerban și Vlad Cavarnali solicită ilustrare de temă, dată fiind locația.

Elena Boghină este de părere că, în ceea ce privește circulația pe această stradă „este bine să păstrăm o retragere pentru 3 benzi posibile, poate cu o altă aliniere” și arată că „în documentațiile anterioare, strada rămânea în aliniamentele existente.”

Sorin Gabrea opinează, totuși, că se poate încerca o anume corectare a bordurii și că, în linii mari, modelul propus este posibil.

Rezoluție (Sorin Gabrea): “Se va reveni cu ocuparea incintei în acord cu existentul, cu o ilustrare urbanistică și cu un studiu al incintei pe care o propuneți, cu un montaj foto adecvat, cu silueta la scară și, dacă este posibil, cu variante volumetriche.”

2. PUZ Str. Aeroportului nr. 4-6, S.1 / proiectant SC PZP ARHITECTURA SRL

În cadrul avizului de oportunitate s-a sugerat realizarea unei curți interioare pe marginea căreia să se construiască, date fiind poziția ansamblului, dimensiunea lui și vecinătățile. Înălțimile clădirilor propuse au fost acordate la vecinătăți. S-au păstrat indicatorii de V1A și V4, construindu-se pe restul terenului. Indicatorii finali sunt CUT de 3 și un POT spre maxim, dar variabil.

Casandra Roșu dorește să știe unde anume se afla zona V3B și dacă s-a păstrat retragerea față de mal. Se răspunde că au fost păstrați cei 50 m impuși de lege.

Constantin Enache crede că „dezvoltarea zonei este posibilă doar printr-o investiție mai mare, de tipul celei propuse.”

Sorin Gabrea: „Socot că o construcție de o asemenea intensitate este posibilă în acest loc, dar strada pentru lac trebuie neapărat prevăzută cu 4 benzi. Particul urbanistic va fi realizat la scară, însă în condiții rezonabile. Ca temă de principiu, ar mai fi necesar un pod peste lac, ținând cont și de

faptul că arterele din zonă se încarcă. Mai cred că poziționarea tramvaiului ar trebui făcută pe Str. 16 Februarie, nu pe Str. Chitilei.”

Elena Boghină arată că „artera de sus, cea cu 4 benzi, trebuie bine studiată și nodurile, re-analizate, și mai trebuie prevăzute trotuarele, spațiile pentru biciclete.”

Dan Șerban: „Sunt de acord cu masa și cu indicatorii, însă am oarecare amendamente legate de configurația volumetrică. Punctele înalte trebuie diferențiate, iar frontul din lungul străzii trebuie neapărat prevăzut cu deschideri. Nu cred că spațiul dintre clădiri trebuie să fie obligatoriu de tip incintă.”

Casandra Roșu: „Spre lac aș dori să nu fie un front opac. Poate că un studiu de vizibilitate ar fi util.”

Bogdan Bogoeșcu: „Sunt de acord cu proiectul, dar corelarea incintei cu lacul mi se pare obligatorie. Artera să fie de promenadă. Aș mai dori un studiu de peisaj pe fragment.”

Donia Bubulete cere reducerea înălțimii față de clădirile joase, amenajarea malului de lac și un studiu de vizibilitate.

Dan Marin: „Ni se propune o rezolvare a unei parcele, dar întreaga zonă e un mister. Al cui e terenul de alături?

Ce știm despre evoluția restului de teren?”

Tiberiu Florescu: „Din câte știu eu, în zonă s-a făcut un studiu avizat. Străpungerea prevăzută de acesta e anulată de proiectul pe care îl discutăm. Soluția a fost avizată, iar noi nu facem decât să înlocuim PUZ cu un PUZ mai mare.”

Constantin Enache: „Puteau intersecta aici două străzi. Sunt de acord cu prevederile pentru malul de lac și ca tramvaiul să circule pe artera cea mare, dar sunt de părere că proiectul trebuie construit.”

Casandra Roșu: „Propunerea nu folosește la maximum posibilitățile terenului. Nu cred că această variantă e cea mai bună.”

Sorin Gabrea este și el de părere că „în proiect există probleme mari care nu sunt rezolvate. Nu sunt atinși parametrii fezabili, iar în ceea ce privește cele două PUZ nepotrivirile sunt mari.”

Bogdan Bogoeșcu: „Discutăm, de fapt, de un PUZ care nu există. Ne trebuie un plan director, o soluție care să aibă legătură cu restul.”

Tiberiu Florescu atrage atenția că s-a greșit atunci când s-a propus ca o stradă principală să treacă într-una secundară. Mai adaugă că 20% dintre parcări trebuie prevăzute în incintă, pentru vizitatori.

Rezoluție (Sorin Gabrea): „Vă rugăm să reveniți cu o intrare urbanistică în acord cu documentațiile existente, cu revizuirea tramei stradale, cu mutarea tramvaiului pe Str. Chitilei, cu configurarea mai exactă a arterei de pe S, cu un POT și un CUT acceptabile, cu prevederea unei mai bune relații cu lacul și cu amenajarea spațiului verde spre lac.”

3. PUZ Linie de Metrou Parcul Bazilescu – Lacul Străulești, S.1 / proiectant SC WESTERN OUTDOOR SRL

Se dorește prelungirea liniei de metrou actualmente oprită la Parcul Bazilescu către Pajura și, mai apoi, spre Otopeni. Spre

Șos. Gh. Sisești trebuie realizat un pasaj. Prezentatorul din partea SC METROU SA arată că se dorește extinderea tronsonului M4 spre Laromet și apoi spre Străulești, într-o primă fază, pe baza unui studiu de determinare a cererii de transport în zonă.

Sorin Gabrea prezintă propunerea, arătând că „investiția se justifică prin evoluții viitoare. Densitatea populației crește spre zona centrală și scade pe măsură ce ne apropiem de periferii. În acest loc mai trebuie aranjat și un spațiu utilat care să permită un schimb de călători dintre peri-urban și urban. Se poate construi, în acest caz, prin săpătura deschisă și pe scut, din diferite motive optându-se pentru varianta pe scut. Sunt necesare, însă, precizări cât mai clare în ceea ce privește expropriările necesare pentru accesul la viitorul depou și pentru stațiile de metrou, ca și a unei cote de realizare, de -77m, care să cuprindă și un viitor parcaj de descurajare necesar pentru oraș și refacerea bazei sportive. Propunerea ar fi ca o parte din terenuri să fie transferată în T1A, iar circulația majoră să poată trece pe viitorul drum expres prin pasaj. Impedimentul major ar fi că legislația actuală nu permite, pentru moment, schimbul de teren cu un spațiu verde. Clădirile mari sunt gândite alături de ieșiri. Mai trebuie să adaug că Primăria de Sector a amenajat, în acest loc, toate străzile, astfel încât este greu de imaginat o schimbare de peisaj sau de statut a zonei în viitorul imediat, ca atare propunerile sunt în acord cu existentul.”

Andrei Zaharescu cere ca limitele terenurilor propuse pentru expropriere să fie figurate foarte clar și, în măsura în care este posibil, să se suprapună cu limitele de proprietate existente. Constantin Enache este de acord cu avizarea proiectului din punct de vedere tehnic, pentru ca lucrările să poată continua, ca și cu corectarea PUZ și cu creșterea intensității de utilizare. Consideră că se impune modificarea de statut a zonei. În ceea ce privește amenajarea bazei sportive, o socotește ca fiind bine-venită. Însă are rețineri în ceea ce privește parcare de suprafață.

Bogdan Bogoescu se interesează dacă nu este posibilă cuplarea stației cu un exemplu de locuire intensă – în zona depoului, de pildă. Este de părere că, din păcate, „parcelarul Bazilescu se extinde rural. Nu s-ar putea re-judeca statutul acestui teritoriu astfel încât el să poată primi, în final, o configurație urbană?” Se răspunde că echiparea zonei este deja făcută și, prin urmare, acest lucru pare, pentru moment, imposibil.

Casandra Roșu este de acord cu proiectul, mai ales pentru recuperarea bazei sportive. Dan Marin este de părere că soluția pentru pod prezintă o hipertrofiere nejustificată și cere re-gândirea acesteia în acord cu statutul de pod urban al intervenției.

Rezoluție (Bogdan Bogoescu): „Se avizează favorabil propunerea, cu opțiunea pentru realizarea la adâncime mare a liniei de metrou și cu amenajarea depoului la cotă. Se poate realiza transferul de spațiu necesar, lucrarea fiind de interes public, în condițiile legii.”

4. PUZ Centru operațional Dispecerat Central Metrorex, Calea Griviței, S.1 / proiectant SC WESTERN OUTDOOR SRL

Se urmărește relocarea Dispeceratului Metrorex din Piața Unirii în Calea Griviței, pe un teren care, acum, este de utilitate publică. Se dorește declararea utilității publice pentru parcelă. Pentru că aceasta nu aparține, momentan, niciunui UTR, se propune trecerea ei în M2. Înălțimea viitoarei clădiri ar fi de P+4+5R, POT de 60% și CUT de 2,4. Dan Marin cere o prezentare mai bine studiată a fațadei, iar Dorin Ștefan întreabă dacă nu cumva se face o greșeală construindu-se mult sub parametrii zonei.

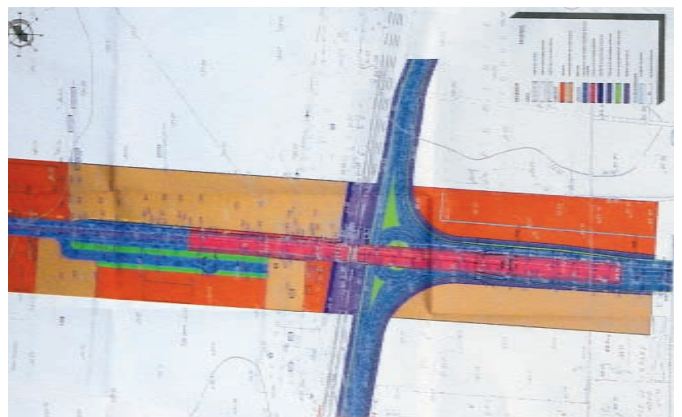
Sorin Gabrea (prezentator) este și el de aceeași părere, arătând că zona, odată trecută în M, poate primi construcții

mult mai înalte, dar că, din motive birocratice și, probabil, financiare, nu se dorește, pentru moment, decât mutarea, aici, a părții operaționale a instituției. O soluție ar fi, însă, o clădire înaltă, care să fie mobilată ulterior. Constantin Enache este de acord cu construirea mai înaltă, însă atrage atenția asupra necesarului de locuri de parcare ce se va cere asigurat. Casandra Roșu nu are nici ea nimic împotriva unei clădiri mai înalte în acest loc și este de acord cu volumetria expusă, însă atrage atenția asupra vecinătății poluante sonor. Rezoluție (Bogdan Bogoescu): „Suntem de acord cu propunerea, în principiu, însă solicităm o desfășurare a străzii cu integrarea clădirii, iar, ca propunere de reglementare, considerăm că ar fi firească integrarea proiectului în documentația privind zona Gării de Nord.”

5. PUZ Pasajul Petricani, S.2 / proiectant DIRECȚIA TRANSPORTURI, DRUMURI ȘI SISTEMATIZAREA CIRCULAȚIEI (revenire)

Vlad Cavarnali solicită Comisiei un răspuns oficial legat de această intenție de a se construi pasajul, care să poată fi remis și Primăriei Voluntari, întrucât fără o corelare a proiectelor celor două administrații, orice intenție de dez-

voltare este imposibilă. Pasajul, de pildă, a fost propus fără niciun fel de conexiune cu Autostrada ori cu alte relații din teritoriu.

Sorin Gabrea, însă, răspunde arătând că, în urma unor întâlniri foarte recente între părți, „s-a obținut realizarea unei legături cu Autostrada și chiar a unei foarte posibile legături cu inelul median de circulație al Bucureștiului. În aceste condiții, este posibilă realizarea unei construcții urbane, chiar peste calea ferată”.

Constantin Enache consideră că este util să fie propus un termen-limită al realizării acestei corelări.

Rezoluție (Sorin Gabrea): „Soluția inferioară propusă anterior avea mai multe avantaje decât cea nou-prezentată.

Propunem restudierea propunerii și revenirea în Comisie.”

21 iulie 2010

Componența Comisiei a fost: Sorin Gabrea – Președinte; Bogdan Bogoescu, Constantin Enache, Dorin Ștefan, Doina Bubulete, Dan Șerban, Dan Marin, Vlad Cavarnali, Casandra Roșu – membri. Din partea Serviciului Rețelei a fost prezent la ședință Andrei Zaharescu, iar din partea Serviciului Circulație, Elena Boghină. A participat la ședință și Gheorghe Pătrașcu, arhitect-șef al Capitalei. Au fost discutate următoarele documentații:

1. PUZ Str. Viitorului nr. 5, S.5 / proiectant SC COTICO SRL (revenire)

Terenul pentru care se solicită avizul Comisiei este situat într-o zonă protejată, în apropierea Pieței Galați, și are o suprafață de 166 mp. Clădirile din această locație sunt noi, de înălțimi diferite, majoritatea loturilor pe care se află având deschideri mici. Edificiul propus poate fi racordat la cele laterale, fiind plasat pe partea de mijloc a unei parcele. Față de o înălțime a zonei de P+2, se dorește înălțirea construcției cu încă un etaj, în condițiile în care regimul de construcție e unul înșiruit, cu construcții pe ambele părți. Se dorește acoperirea celor două calcane, iar clădirea va fi plasată pe aliniament. POT dorit este de 72%, iar CUT nou-propus, de cca 2,5.

Sorin Gabrea este de părere că soluția oferită este prea abruptă și propune o „urcare în trepte” a înălțimii.

Dan Marin: „Casa de pe colț este de o urâtenie remarcabilă. Aș dori să știu dacă este, măcar, legală, și sper că nu ați luat-o, în vreun fel, ca reper.” Același Dan Marin readuce în discuție problema mansardărilor în București, care au condus, aproape în totalitate, la rezultate arhitecturale și urbanistice respingătoare. Bogdan Bogoescu este de acord cu observația din urmă și propune Președintelui Comisiei să discute cu arhitectul-șef despre modalitatea în care această prevedere a mansardărilor necontrolate poate fi ameliorată, din punct de vedere legal. Dan Marin intervine din nou și precizează că „zona este una definită, în primul rând, de curți interioare, și abia apoi de alinierea la stradă, iar, din acest punct de vedere,

arhitectura propusă nu mă mulțumește deloc, pentru că ea tinde să conducă la o imagine dominată de clădiri-șablon, pline, cu garaj direct spre stradă, anunțat de tablă și termopane.”

Bogdan Bogoescu este de părere că propunerea poate fi îndreptată spre soluția unei clădiri cu P+2 și etajul 3 retras, a cărei cornișă s-ar afla la nivelul streșinii, dar cere reformularea fațadelor. Constantin Enache și Dorin Ștefan subscriu la această poziție. Casandra Roșu mai observă că ar fi bine ca viitoarea casă să fie retrasă de la stradă, pentru că, altfel, ar lua naștere un front stradal masiv. Dan Șerban, însă, și-ar dori și identificarea unei soluții de continuitate pentru fațadă, iar Sorin Gabrea este de părere că, în cazuri de acest fel, trebuie solicitată o definire mai profundă a arhitecturii. Vlad Cavarnali afirmă că nu înțelege motivul pentru care trebuie luată în calcul o raportare la vecinătate, în condițiile în care strada ar fi definită, mai curând, de o anume alternanță de plinuri și goluri, respectiv de construit și neconstruit. Propune ca, mai curând, să se încerce păstrarea unui reper din arhitectură veche a zonei. Per total, este de părere că soluția mai trebuie studiată.

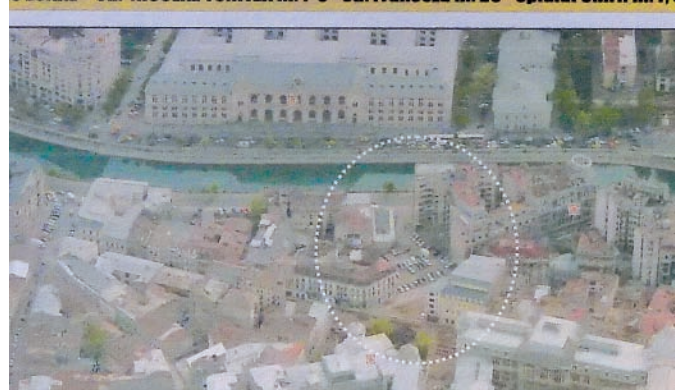
Rezoluție (Sorin Gabrea): „Vă rugăm să reveniți cu o detaliere mai amănunțită a proiectului, cu un partiu și cu o fațadă mai particularizată. Indicatorii sunt acceptabili, se poate construi P+2 și 3R, dar încercați o spargere a frontului. Vă mai rugăm ca la revenire să prezentați Comisiei și o desfășurare foto.”

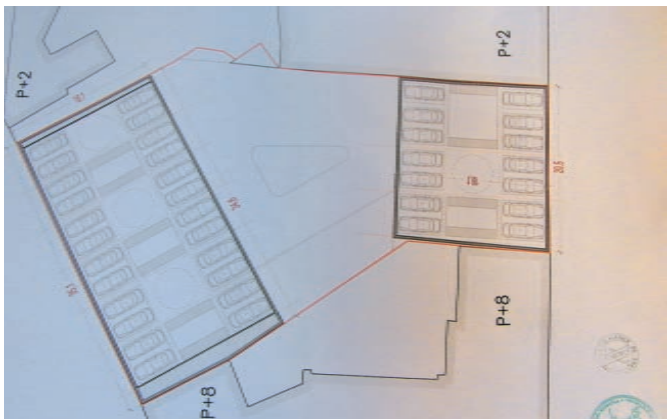
2. PUZ-pilot parcare în Centrul Istoric, Str. Nicolae Tonitza, S.1 / proiectant SC ENVISO SRL (revenire)

Propunerea pentru această construcție funcțională are morfologia unor cuburi relativ neutre ca suprafețe exterioare, tocmai pentru că nu dorește să contrasteze cu arhitectura diversificată a Centrului Istoric. Din punct de vedere urbanistic, aceste cuburi își propun să se alinieze la cornișele existente. Dan Marin, prezentând propunerea, precizează că „pentru moment, sistemele de parcare nu sunt alese. Intrarea în aceste parcaje va fi făcută direct de pe Chei, iar circulația interioară este astfel gândită încât curtea interioară

C ZONAL str. NICOLAE TONITZA nr. 7-9 - str. Franceza nr. 26 - Splalul Unirii nr. 7.

rezultată să fie accesată și străbătută de mașini și de pietoni. Formulele prezentate sunt, în acest stadiu, de volumetrie, nu de arhitectură.”

Constantin Enache mai dorește să precizeze că diferența majoră față de prevederea PUG este cea care ține de etajare, întrucât în zonă era prevăzută o parcare, însă doar la sol. Clădirea din spate, spre Str. Tonitza, va fi afectată serviciilor publice.

Gheorghe Pătrașcu amintește celor prezenți că această parcare ar fi trebuit să asigure și loc de staționare vehiculelor mari, respectiv autocarelor, un PUD existent în acest sens propunând și o extindere a parcurii în subteran. Prin urmare, dorește să știe dacă acest scenariu este posibil, dată fiind apropierea parcurii de Cheiul Dâmboviței și starea de relativă precaritate a clădirilor vecine. Sorin Gabrea atrage atenția tuturor celor implicați că, pentru această zonă, subsolul este unul cu foarte mari complicații.

Bogdan Bogoescu este de părere că intervenția trebuie evaluată foarte exact, în toate aspectele ei, de la studiul geologic până la calculul economic al investiției, întrucât va afecta pe termen lung și foarte lung întreaga zonă. Pentru a atenua caracterul strict funcționalist al construcției, dar și pentru a oferi rentabilitate și atractivitate propunerii, este de părere că, dată fiind zona, un punct de atractivitate publică pe etajul clădirii, așa cum se practică de ani buni, cu bune rezultate, în alte țări, ar fi de dorit.

Rezoluție (Sorin Gabrea): „Avizăm favorabil formula propusă, în următoarele condiții: accesul spre Splai și dinspre Tonitza să fie conceput gen vitrină; să existe un acces spre pasajul din curtea interioară; este de dorit ca, spre Dâmbovița, să existe un restaurant, într-o formulă pe care o veți identifica drept cea mai fezabilă și accesibilă.”

3. Parcaj subteran Piața Walter Mărăcineanu, S.1 / proiectant CPU (revenire)

Față de prezentarea anterioară, s-a revenit cu: 1. micșorarea capacității și a perimetrului parcajului, astfel încât vegetația mare să nu fie periclitată în vreun fel; 2. re poziționarea acce-

selor pe strada din fața parfumeriei INA; 3. gândirea propunerii relativ la o capacitate de 125-140 de locuri și la posibilitatea de realizare a adăpostului de apărare civilă. Suprafața construită este de cca 4.200 mp pe nivel.

Dan Marin dorește să știe dacă, în aceste condiții, parcare este una rentabilă. Se răspunde afirmativ. Același mai vrea să știe dacă a fost realizată și o amenajare peisagistică, date fiind importanța locului și apropierea de parc. Se răspunde negativ, pentru moment. Dan Șerban dorește ca piața actuală să fie mult mai bine definită, Sorin Gabrea detaliind în acest sens: „Artera din piață să fie realizată cu un dalaj special și cu bolarzi, astfel încât accesul să poată fi în permanență controlat.”

Bogdan Bogoescu solicită ca piața să fie păstrată, în centrul ei, cu aspect mineralizat.

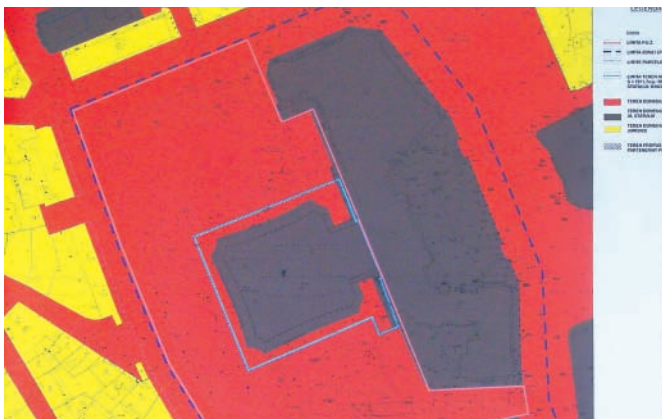
Rezoluție (Sorin Gabrea): „Dată fiind introducerea majorității cererilor formulate anterior, propun să avizăm pozitiv PUZ, condiționându-l, însă, de revenirea în Comisie pentru avizarea unei documentații speciale care să detalieze amenajarea peisagistică.”

4. PUZ Centrul pentru Artele Spectacolului, Sala Palatului, S.1 / proiectant SC DD DESIGN STUDIO (consultare)

Dan Șerban recapitulează condițiile acestui PUZ, prezentat cu mai mult timp în urmă: 1. s-a dorit realizarea unui pol cultural de mare interes; 2. a fost vizată consolidarea structurii actualei clădiri; 3. s-a dorit mărirea capacității sălii de la 2.700 la 4.000 de locuri; 4. s-a propus demolarea unor corpuri de legătură cu Palatul și a unor planșee; 5. s-a răspuns unor cerințe modernizate de securitate, respectiv de prevenirea incendiilor. Per ansamblu, au existat: definirea ariei de intervenție; avizul pentru începerea lucrărilor la Sala Mare; avizul de circulație; parcajele. Mai nou, s-a propus reanalizarea intrărilor în parcaje.

Dan Marin dorește să știe care sunt noile suprafețe alocate spațiilor diferite de cele culturale. Se răspunde că parcajele vor ocupa, la subsol, 57.000 mp, iar alți 5.000 mp vor fi rezervați comerțului. Mai afirmă că s-a opus intervențiilor „pe colțul” sălii, care prevedeau atașarea unor lifturi de evacuare, dar este de părere că „ar fi foarte utilă prezența în Comisie a unui reprezentant al Ministerului Culturii, care să exprime concret și precis ce anume dorește Ministerul de la acest proiect și de la acest spațiu.” Stelian Constantinescu ține să precizeze că avizul dat acestui proiect nu cuprindea și domeniul parcajelor.

Rezoluție (Sorin Gabrea): „În principiu, avizăm favorabil propunerea, condiționată de corelarea celor două PUZ, cel pentru circulație și cel de la Piața Walter Mărăcineanu. Proiectul Sălii trebuie revăzut și re-verificat, iar spațiile comerciale nu vor depăși 5.000 mp.”

Concurs de soluții pentru modernizarea și reabilitarea zonei centrale a Municipiului Câmpina – Bulevardul Carol I

Primăria Municipiului Câmpina lansează un concurs de soluții pentru modernizarea și reabilitarea Centrului Municipiului Câmpina, pe un tronson al Bulevardului Carol I, la finalul căruia se vor selecta și premia cele mai bune soluții de arhitectură, amenajare a spațiului public și peisagistică pentru o zonă de cca 9,5 ha, situată de-o parte și de alta a acestei axe majore a orașului. Soluțiile trebuie să răspundă profesionalist și creativ standardelor contemporane prin configurarea unui spațiu bine rezolvat din punct de vedere funcțional și estetic, echipat corespunzător cerințelor actuale, stimulativ pentru coeziunea socială, prietenos și reprezentativ pentru cetățenii orașului, precum și a unui punct de atracție pentru turiștii fideli sau în trecere prin regiune. Organizat de către Ordinul Arhitecților din România, concursul de soluții este public, într-o singură fază și reprezintă o

procedură independentă de atribuire a contractului de proiectare conform legislației naționale privind achizițiile publice și Directivei 2004/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene din 31 martie 2004 privind coordonarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice de lucrări, de bunuri și de servicii. Participanții individuali sau, în cazul echipelor, cel puțin unul dintre membri, trebuie să fie arhitecți cu drept de semnătură, membri ai Ordinului Arhitecților din România sau ai unei organizații profesionale similare din țările Uniunii Europene sau Spațiului Economic European. În condițiile obiectivelor concursului, menționate pe larg în temă, se recomandă alcătuirea de echipe multidisciplinare, cu contribuția urbanștilor, peisagiștilor, inginerilor de rețele și edilitare, designerilor etc. Propunerile vor fi evaluate de un juriu

format din 7 membri titulari: arh. Alexandru Beldiman, arh.urb. Doina Bubulete, arh. Didona Căliman (arhitect șef Câmpina, reprezentant desemnat de promotor), arh. Cerasella Crăciun, (reprezentant desemnat de Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” București), arh. Călin Hoinărescu (reprezentant desemnat de promotor), arh. Luminița Sânziana Iatan (arhitect-șef jud. Prahova, reprezentant desemnat de promotor) și arh. Alexandru Mircea (reprezentant desemnat de Ordinul Arhitecților din România). Ca membru supleant, a fost desemnat arh. Emil Popa (președinte Filiala Teritorială OAR Prahova).

Concurenții se pot înscrie fără plată, până pe 9 noiembrie 2010, prin completarea și expedierea la secretariatul concursului a formularului de la Anexa 1 a regulamentului concursului sau prin înscrierea pe pagina www.oar.org.ro la secțiunea Concursuri.

Tema, regulamentul și anexele ce formează documentația de concurs este disponibilă pe un disc optic ce poate fi procurat gratuit de la Secretariatul concursului, în perioada 6 septembrie-9 noiembrie 2010.

Documentația poate fi trimisă, la cerere, prin poștă/curier, cu plata costurilor de expediție prin ramburs.

Predarea proiectelor se poate face până la data de 16 noiembrie 2010, ora 16.00, direct la Secretariatul concursului sau prin poștă / curier. Coletele poștale trebuie să aibă înscrisă data și ora depunerii la oficiul poștal / curier.

**Ordinul Arhitecților din România
București, str. Pictor Arthur Verona
nr. 19, cod poștal 010312, sector 1
tel./fax: (4)021-3172634, (4)021-3172635
e-mail: concursuri@oar.org.ro /
concursuri@oar.bicau.ro.
Persoană de contact: dl. Dumitru Țepure
www.oar.org.ro**

Concurs de soluții. Extindere BCU „Lucian Blaga” Cluj-Napoca

Una aceasta, Biblioteca Centrală Universitară „Lucian Blaga”, Cluj-Napoca, în colaborare cu Ordinul Arhitecților din România a lansat concursul de soluții „Corp nou de depozit cu acces liber la raft – extindere B.C.U. Lucian Blaga, Cluj-Napoca”. Construcția nouă a BCU va trebui să asigure, în primul rând, spații pentru extinderea depozitelor de carte, rezolvate în varianta „bibliotecilor deschise”, soluție utilizată aproape exclusiv în proiectele de conformare a bibliotecilor contemporane. Se intenționează, în felul acesta, o juxtapunere a spațiilor de depozitare cu cele de lectură, într-o configurație funcțională ce va asigura accesul liber la raft și, implicit, o legătură nemijlocită

între cititori și carte, eliminându-se timpii de așteptare, precum și personalul manipulant. Atât concepția spațială, cât și volumetria geometrică foarte simplă trebuie asociate cu un limbaj arhitectural minimalist, în care dualitatea planurilor opace și a celor vitrate să asigure expresivitatea fațadelor. Integrarea noii clădiri în contextul construit al zonei ar trebui să se facă printr-o volumetrie neutră, atent proporționată, iar limbajul arhitectural ar trebui să reflecte tendințele stilistice ale timpului, evitându-se pasișarea unor elemente formale sau de material de la clădirea eclectică. Concursul de soluții este deschis, într-o singură fază, ca procedură de achiziție publică care conduce la atribuirea

contractului de proiectare, fără organizarea altei proceduri. Vor fi privilegiate propunerile în care primează calitatea arhitecturală, dialogul cu țesutul urban și cu monumentul istoric și respectul față de acesta din urmă. Ar fi de dorit ca soluțiile propuse să aibă un caracter exemplar, care să poată constitui un model de abordare a acestui tip de intervenții contemporane în context urban istoric, demarcându-se, astfel, de practica arhitecturală curentă, ce privilegiază obiectul de arhitectură ca unicat, detașat de contextul urban și istoric. Juriul internațional al concursului este alcătuit din arh. Lionel Dunet (Franța), arh. Ruxandra Gheorghiu (Grecia), arh. Radu Mihăilescu (România), arh. Angelo Roventa (Austria), arh. Gheorghe Vais (România) și arh. Tiberiu Trenea (membru supleant). Lucrările juriului se vor desfășura în municipiul Cluj-Napoca între 10-11 decembrie 2010.

Concurenții se pot înscrie până pe data de 25 noiembrie 2010 pe pagina dedicată concursului în cadrul site-ului OAR, www.oar.org.ro, secțiunea Concursuri. Tema, regulamentul și anexele ce formează documentația de concurs sunt disponibile exclusiv în format electronic și pot fi descărcate de pe aceeași pagină. După finalizarea concursului, promotorul va organiza, în Cluj-Napoca, expoziția tuturor proiectelor participante, în cadrul căreia se va desfășura festivitatea de premiere.

www.oar.org.ro

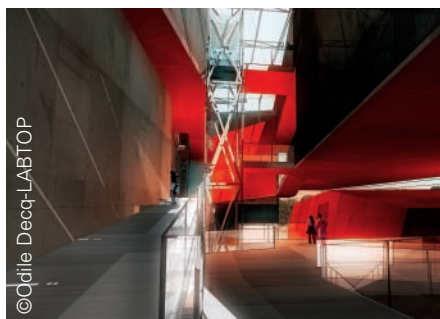

Atelierele Deschise de Arhitectură București, o capitală răvășită

Bucureștiul este încă un oraș în plină transformare, afectat de problemele majore ale centrelor urbane post-comuniste. După degradarea treptată și subtilă a spațiului public, în 1990 s-a trecut la o privatizare aproape nelimitată a lui, afectând coerența globală a orașului și modul în care s-a construit în ultimele decenii. Nimeni nu poate nega farmecul palimpsestic al Bucureștiului, vocația lui de oraș fragmentat și eclectic, dar nici necesitatea de a stabili niște cadre coerente de dezvoltare, care să valorifice într-o cheie contemporană tocmai patrimoniul și contextul local.

și a reușit să organizeze instituția la standarde internaționale și să o implice în proiecte ample interdisciplinare. Născută pe 18 iulie 1955, în orașul La-Guerche-de-Breton, în nordul Franței, Odile Decq a obținut diploma de arhitect în 1978, de la Universitatea din Paris. A continuat să studieze planificarea urbană timp de doi ani la Institutul de Studii Politice din Paris și s-a făcut remarcată în lumea arhitecturii în 1990, când a fost desemnată să realizeze complexul administrativ al Banque Populaire de l'Ouest (BPO) din Rennes. După finalizarea lucrărilor, Odile Decq a primit mai mult de 10 premii naționale și internaționale pentru această clădire. Lucrând după principiile „hiper-tensiunii” și integrând cele mai avansate tehnologii din primele faze ale proiectului, arhitecta a rămas până astăzi fidelă atitudinii sale radicale, mereu inovatoare prin formă, percepție și culoare, pentru care a și fost recompensată cu Leul de Aur la Bienala de la Veneția din 1996. În cadrul conferinței, Odile Decq a arătat publicului o serie de lucrări recente, unele în șantier, altele aflate încă în stadiul de proiect, prezentând și principiile ce-i guvernează arhitectura.

Institutul Francez din București, unul dintre cele mai active institute culturale, are curajul de a aduce în atenția publicului și a specialiștilor această problematică printr-o serie de conferințe și ateliere ale unor renumiți arhitecți francezi, în încercarea de a (re)stabili tradiții și direcții pierdute. Cu teme diverse și extrem de relevante pentru practica arhitecturală contemporană, proiectul „Les Ateliers Libres d'Architecture. Bucarest, une capitale bouleversée” își propune să stabilească un dialog între profesioniștii români și francezi, un schimb de experiență, dar și punți de colaborare pentru viitor. Pe parcursul a aproape un an, vor vizita capitala Odile Decq, Jean-Dominique Secondi, Frédéric Bonnet, Philippe Prost, Adelfo Scaranello, Béatrice Jullien, Chebing Chiu și François Chaslin.

Programul a fost inaugurat pe 13 octombrie 2010 prin prezența la București a cunoscutei arhitecte Odile Decq, autoarea unor proiecte creative

și îndrăznețe dintre care amintim doar recenta extindere a Muzeului de Artă Contemporană din Roma. Înaintea conferinței despre inovația arhitecturală pe care Odile Decq a susținut-o la Institutul Francez, arhitectul Mircea Ochinciuc, în calitate de reprezentant al Universității de Arhitectură și de Urbanism Ion Mincu București, i-a înmănat arhitectei distincția „BENE MERENTI”, în prezența Ambasadorului Franței Henri Paul, a lui Șerban Sturdza, arhitect și fost Președinte al Ordinului Arhitecților din România, și a lui Mircea Angelescu, Director al Direcției de Patrimoniu Cultural a MCPN. Pe 14 octombrie, Odile Decq a participat la un atelier de lucru pentru studenți, care au fost selectați pe baza unui concurs. Experiența de a lucra, măcar pentru o zi, împreună cu unul dintre cei mai apreciați arhitecți ai momentului a fost cu atât mai interesantă și provocatoare cu cât Odile Decq este și un bun pedagog: a fost aleasă director general al Școlii Speciale de Arhitectură din Paris

Jean-Dominique Secondi, reputat specialist în ceea ce privește intervențiile în spațiul public, este următorul invitat al Atelierelor Deschise de Arhitectură. Conferința sa va avea loc pe 25 noiembrie la ora 18.30 și va trata rolul artei și al culturii în orașul contemporan.

Absovent al Harvard School of Design, arhitectul Secondi s-a ocupat la început de conceperea și integrarea echipamentelor publice în cadrul departamentului de expoziții de la Cité des Sciences et de l'Industrie (Etablissement Public du Parc de la Villette a Paris). Șef de proiect pentru biroul de arhitectură Judge-Skelton-Smith din Boston (1988-1989) și apoi, până în 1996, arhitect asociat al biroului

Callies & Secondi, a realizat proiecte diverse, dintre care cele mai apreciate au fost ecomuzeul din Saint-Quentin en Yvelines și agenția de comunicare „Action d'Éclat”. În 1996, a fost numit director al agenției Art Public Contemporain, pentru care a realizat numeroase studii și intervenții, expoziții de artă și evenimente artistice în cadrul orașului, scenografii urbane, amenajări de spații publice. În paralel, din 2002, este director al BF15, un spațiu de promovare și de producție a artei contemporane din Lyon. O parte din experiența acumulată prin aceste proiecte a fost sintetizată în cartea la care a participat – „Penser la Ville par l'art contemporain”. Mai mult, în 2004, a creat, împreună cu Renaud Sabari AIA Productions, prima companie franceză de producție pentru evenimente artistice. Ca și în cazul lui Odile Decq, activitatea profesională se completează cu cea didactică: Jean-Dominique Secondi este profesor la Master 2 la Sorbonne Nouvelle – Paris 3 și la Paris 1, colaborând totodată cu numeroase alte instituții din Franța și din alte țări. Într-un oraș traumatizat de lipsa spațiilor publice veritabile, conferința pe care le va susține pe 25 noiembrie (intrare liberă) reprezintă un eveniment veritabil pentru toți specialiștii din domeniu. Aceasta va fi completată de un atelier cu studenții pe 26 noiembrie (accesul se va face pe bază de înscriere, condițiile fiind publicate pe site-ul Institutului).

www.institut-francais.ro
facebook: Institutul Francez
twitter.com / InstitutFrancez

**ATELIERELE DESCHISE DE ARHITECTURĂ
| BUCUREȘTI, O CAPITALĂ RĂVĂȘITĂ**

**LES ATELIERS LIBRES D'ARCHITECTURE
| BUCAREST, UNE CAPITALE BOULEVERSÉE**

© CLAUDE LEVYQUE

Jean-Dominique SECONDI

© JDS

INTERVENȚIA ÎN SPAȚIUL PUBLIC
L'intervention dans l'espace public

Conferință în limba franceză, tradusă în română | Conférence en français, traduite en roumain

joi, 25 noiembrie 2010, ora 18.30 | jeudi, 25 novembre 2010, 18h30

Intrarea liberă - Entrée libre

Sala Elvira Popescu
Institutul Francez din București
Bd. Dacia 77

www.institut-francais.ro

facebook : Institutul Francez

twitter.com/InstitutFrancez

Organizatori

INSTITUT FRANÇAIS
DE BUCUREȘTI

În colaborare cu

atlante
& caritative

Parteneri strategici

une compagnie

Asigurări

REDESCOPERIM ENERGIA

Partenerii media

Luxury Outdoor for
Spectacular Branding
www.cocor.ro

SAPTE SERI

București

Noua fațadă a magazinului Cocor

Magazinul Cocor este unul dintre cele mai cunoscute repere din cadrul peisajului central-bucureștean, zonă ce trece, acum, printr-o perioadă de transformare, necesară pentru a înlătura „cicatricile” lăsate de vechiul regim. Căzut în derizoriu și acaparat de mici comercianți, Cocorul a primit o nouă șansă atunci când noul proprietar a luat decizia de a reface imaginea învechită a clădirii, atât la interior, dar mai ales la exterior, pentru a crea un centru comercial elegant și contemporan. În acest scop, arhitecții s-au gândit să creeze o nouă fațadă, ce avea să fie transparentă, pe timp de zi, transformându-se, pe timp de noapte, într-un dinamic ecran multimedia ce împărtășește trecătorilor imagini din lumea modei, dar și din peisajul cultural al Capitalei.

Proiect: VLAD SIMIONESCU & ASOCIAȚII ARHITECȚI
Foto: ANDREI CREANGĂ
Text: ANCA ROTAR,
ARH. VLAD SIMIONESCU

Pentru un asemenea proiect ambițios, echipa biroului Vlad Simionescu & Asociații avea nevoie de materiale de ultimă oră, extrem de dinamice și versatile, la limita experimentalului. Noua fațadă a magazinului Cocor urma să conțină două aspecte majore: pe de o parte, diversele sisteme multimedia – element definitoriu al proiectului și, pe de alta, o epidermă neutră, discretă, cu o țesătură fină care vibrează și permite, prin contrast, evidențierea elementului major. Colaborarea cu Saint-Gobain Glass i-a ajutat pe arhitecți să nu facă niciun compromis în raport cu proiectul inițial. Doar dotarea tehnică excepțională a produselor oferite de companie a permis realizarea unor panouri de dimensiuni mari ce folosesc tehnologia Silk Screen Print. Astfel, fațada magazinului Cocor este acum dominată de panouri multimedia, ce afișează, pe timp de noapte, imagini diferite ce vor anima atât anvelopanta clădirii, cât și peisajul urban înconjurător. Mai mult, proiectul are în vedere și crearea unei piețe urbane pietonale pe o latură a clădirii, spre biserica Bărăția, și

un portic cu magazine orientat spre bulevard. La ultimul nivel al Cocorului va fi amenajată o cafenea cu vedere panoramică asupra centrului vechi al orașului. Însă elementul cel mai important din cadrul proiectului de reabilitare a magazinului Cocor rămâne, de departe, fațada multimedia, formată din mai multe panouri high definition. Deși magazinul nu a fost încă dat în funcțiune, aceasta reprezintă deja un aspect inovator în cadrul peisajului bucureștean. Astfel, pe fațadă sunt proiectate imagini arhitectonice, clipuri video, scrolluri de știri și cotații bursiere, materiale de promovare a evenimentelor artistice și sociale ale Bucureștiului, ceea ce conferă o notă de dinamism vieții de noapte din zona Pieței Unirii. Acest tip de fațade, care participă la viața urbană a societății moderne, au devenit deja parte integrantă din țesutul marilor orașe ale lumii. Acest aspect a fost remarcat, de altfel, și de către specialiști ca Dr. W.S. Fahmi (Universitatea din Cairo) care, în lucrarea prezentată la Congresul din 2001 al Societății Internaționale a Urbaniștilor

(International Society of City and Regional Planners), preconiza că fațadele multimedia vor deveni o prezență constantă în marile orașe, datorită inovațiilor tehnologice, pe de o parte și, pe de alta, a unei atitudini deconstructiviste manifestate în compoziția spațiilor urbane. De altfel, ultimul aspect este foarte bine ilustrat prin faptul că acest tip de sistem de fațadă poate fi activ integral sau pe segmente. În România, proiectul de reabilitare a magazinului Cocor a reprezentat o premieră prin faptul că niciun alt proiect

SAINT-GOBAIN
GLASS

din țară nu propunea o fațadă multimedia de dimensiuni atât de mari. Prin urmare, echipa de la Vlad Simionescu & Asociații a apelat la ajutorul arhitectului Adrian Velicescu, stabilit în SUA. Rezultatul a fost pe măsura eforturilor. Fundalul pe care sunt amplasate ecranele video – fațada propriu-zisă a magazinului – este un perete cortină din panouri de sticlă Saint-Gobain Glass, tipul de sticlă folosit fiind SGG Stadip Seralit Evolution, format din sticle securizate termic, supuse heat-soak test, după care laminare, tratate pe partea interioară cu o textură în degradé de „ceramic frit”, dimensiunile unui panou de sticlă fiind de 5 m înălțime și 1,20 m lățime. Acest sistem este dublat la interior de un perete format din panouri termoizolante vopsite neutru. Pe timp de zi, layerul multimedia nu este activ, imaginea arhitecturală a fațadei fiind una curată și expresivă. Noaptea, fațada de sticlă este animată de imaginile proiectate, obținute prin iluminarea din interior cu baterii de LED-uri, care își schimbă culoarea în funcție de programul afișat. Prezență impunătoare și insolită – prin noua sa „haină” – în cadrul peisajului bucureștean, magazinul Cocor conferă o notă de strălucire zonei Pieței Unirii, aspectul său cosmopolit amintind de zonele centrale ale marilor orașe. Cu alte cuvinte – un preview al unui București mai frumos, mai elegant, în pas cu metropolele internaționale.

<http://ro.saint-gobain-glass.com>
www.vsa.ro

SGG COOL-LITE® SKN

SKN Glass. Aduagă valoare formelor simple.

Nu am inventat noi piramida. Nici sfera. Nici cubul. În schimb am inventat un material revoluționar care le pune în valoare pe toate. SGG COOL-LITE® SKN: sticlă evoluată cu control solar.

www.controlsolar.ro

www.saint-gobain-glass.ro

SAINT-GOBAIN
GLASS

Premii și nominalizări – Bienala de Arhitectură București 2010

A IX-a ediție a Bienalei de Arhitectură București 2010 și-a desemnat câștigătorii celor șase secțiuni de concurs: arhitectură < 1.000 mp, arhitectură > 1.000 mp, urbanism și amenajarea spațiilor urbane, arhitectură de interior, scenografie și design de obiect, restaurarea monumentelor și reabilitarea clădirilor și publicații de arhitectură.

Secțiunea 1 – Arhitectură < 1.000 mp

Proiectele nominalizate:

Atelier locuință (Birou: Cooplan / Co-operative planning, Autor: Gabriel Roșca); *Casa Dincă*, Borșa, Maramureș (Birou: Studio SKBD, Autori: Tiberiu Bucșa, Ioana Pagu, Adriana Diaconu, Kim Attila); *Casa Meda*, sat Feleac (Birou: Studio SKBD, Autori: Tiberiu Bucșa, Ioana Pagu, Adriana Diaconu, Kim Attila); *Casă de vacanță, Cărpiniș* (Birou: Graphic Studio, Autori: Remus Hârșan, Dragoș Perju, Nemes Karoly, Crina Popescu, Dan Enache)

Premiul la Secțiunea 1 a fost acordat proiectului „Casa Dincă, Borșa, Maramureș” (Birou: Studio SKBD, Autori: Tiberiu Bucșa, Ioana Pagu, Adriana Diaconu, Kim Attila). Juriul a apreciat în mod special organizarea unui program complex și divers de locuire printr-un proiect clar și în același timp deosebit din punct de vedere spațial. Ideea de a crea trei case într-un singur ansamblu, aducând totodată la nivelul clădirii confortul spațiilor private, este justificată deopotrivă prin poziționarea volumetriei în cadrul satului. În ciuda aparenței cvasivernaculare, construcția reprezintă un nou model de locuire individuală împreună: persoane aparținând unor generații diferite și având diverse ocupații, oameni care trăiesc local și global. Este un prototip relevant pentru locuirea în secolul XXI: trei generații care locuiesc în aceeași casă.

Secțiunea 2 – Arhitectură >1.000 mp

Proiectele nominalizate:

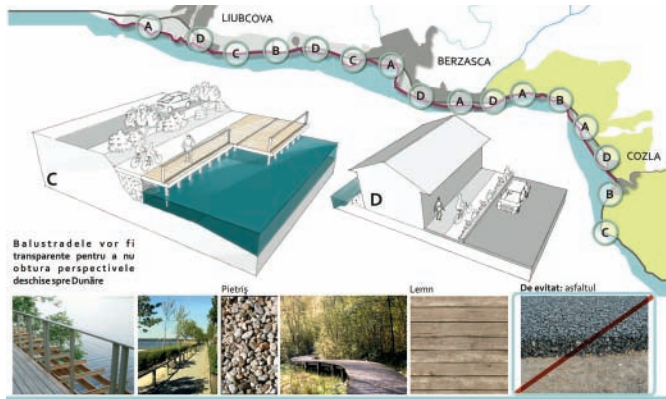
Academia de Media și Design, Mina C. Genk, Belgia (Birou: Bogdan & Van Broeck Architects bvba, Autori: Oana Bogdan & Leo Van Broeck, Colaboratori: Miguel Steel Lebrire, Aaron Sümeghy); *Olympia Tower* (Birou: PZP, Autori: Liviu Zăgan, Costin Beekman, Robert Popescu, Marian Mihăiescu); *Casa Harmonia* (Birou: Andreescu & Gaivoronschi, Autor: Vlad Gaivoronschi, Colaboratori: Ovidiu Micșa, Mihai Ungur, Iulia Frățilă); *Clădire de apartamente MCN* (Birou: ADNBA – adn birou de arhitectură, Autori: Andrei Șerbescu, Adrian Untaru, Sebastian Șerban, Bogdan Brădățeanu)

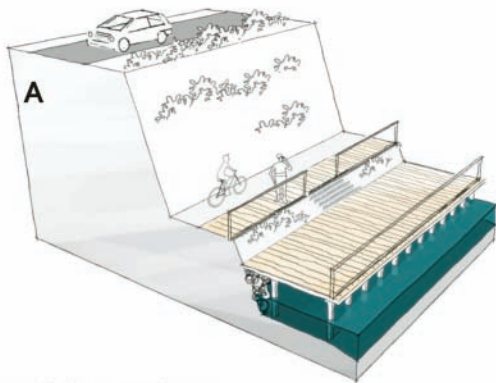
Premiul la Secțiunea 2 a fost acordat proiectului „Academia de Media și Design, Mina C. Genk, Belgia” (Birou: Bogdan & Van Broeck Architects bvba, Autori: Oana Bogdan & Leo Van Broeck, Colaboratori: Miguel Steel Lebrire, Aaron Sümeghy). Juriul a apreciat introducerea unui nou program într-un context industrial vechi. Deși nu reprezintă o nouă dezvoltare în sine, limbajul prin intermediul căruia se articulează acest proiect este inovativ și evită clișeele, respectând totuși caracterul de sit industrial al terenului. Programul este exploatat la maximum, dar este suficient de generic pentru a permite flexibilitatea. Interiorul școlii impresionează prin estetica brutalistă și prin claritatea sensibilă a materialelor și detaliilor.

Secțiunea 3 – Urbanism și amenajarea spațiilor urbane
Proiectele nominalizate:

PUG Berzeasca (Birou: Capitel Proiect, arh. Marius Barbieri, soc. Simona Braniște, ing. Gabriela Pop, urb. Damian Alexandru, urb. Laura Năsui, arh. Irina Băncescu); *Piața Bisericii Anglicane* (Birou: Prodid, arh. Șerban Sturdza, Ioana Rusu)

Traseul public pe malul Dunării

Sugestii de amenajare a platformelor de belvedere pe firulapei

Premiul la Secțiunea 3 a fost acordat proiectului „PUG Berzeasca” (Birou: Capitel Proiect, arh. Marius Barbieri, soc. Simona Braniște, ing. Gabriela Pop, urb. Damian Alexandru, urb. Laura Năsui, arh. Irina Băncescu). Juriul a luat în considerare faptul că transformarea zonelor rurale reprezintă un subiect important pentru decadele următoare. Provocarea nu constă numai în înțelegerea și păstrarea calităților inerente ale modului de viață rural, ci și în înlănzirea naturii și conferirea de noi calități spațiului de viață rural. Acest PUG reprezintă un set de documente foarte bine realizate, mult mai mult decât un plan și un document de planificare/reglementare. Este în același timp o strategie inteligentă, ușor de înțeles și utilizat pentru gestionarea mai bună a dezvoltării zonelor rurale, un instrument de comunicare cu cetățenii.

Secțiunea 4 – Arhitectură de interior, scenografie și design de obiect
Proiectele nominalizate:

Birouri Headvertising (Autor design interior, design mobilier: Corvin Cristian); *L’Institut – Librarie Café par Cărturesti, din incinta Institutului Francez din București* (Birou: Studio SKBD și Lundi et Demi, Autori: Attila Kim, Tiberiu Bucșa, Adriana Diaconu, Ciprian Țocu); *Expoziție pilot – colecția armenilor transilvăneni* (Birou: Studio SKBD, Autori: Attila Kim, Tiberiu Bucșa, Adriana Diaconu, Elena Stoian, Ruxandra Berinde, Ana Botezatu)

Premiul la Secțiunea 4 a fost acordat proiectului „Expoziție pilot – colecția armenilor transilvăneni” (Birou: Studio SKBD, Autori: Attila Kim, Tiberiu Bucșa, Adriana Diaconu, Elena Stoian, Ruxandra Berinde, Ana Botezatu). Acest proiect a impresionat juriul prin sensibilitatea abordării și prin utilizarea unor mijloace minimale pentru realizarea unor experiențe arhitecturale extrem de intense. Prin spațiul creat și prin conceptul curatorial, proiectul oferă un răspuns foarte original pentru reprezentarea amintirilor în timp și spațiu. Abordarea interdisciplinară sporește interacțiunea dintre arhitect, artist și vizitatori. Este mai mult decât un spațiu de viață, sugerând un proces în continuă evoluție.

Secțiunea 5 – Restaurarea monumentelor și reabilitarea clădirilor

Proiectele nominalizate:

Restaurare Strada Berarului, Leuven, Belgia (Birou: Bogdan & Van Broeck Architects bvba, Autori: Oana Bogdan & Leo Van Broeck, Colaboratori: Miguel Steel Lebre, Karel Burssens); *Turnul Croitorilor Cluj* (Birou: A.A.U. – Atelier de Arhitectură și Urbanism Cluj, Autori: Adrian Borda, Eleonora Ciotlăuș, Klara Luminița Veer); *Sediul administrativ al bisericii evanghelice Brașov, Piața Sfatului nr. 17* (Birou: Exhibit Arhitectura, Autori: Johannes Bertleff, Dragoș Oprea)

Premiul la Secțiunea 5 a fost acordat proiectului „Sediul administrativ al bisericii evanghelice Brașov, Piața Sfatului nr. 17” (Birou: Exhibit Arhitectura, Autori: Johannes Bertleff, Dragoș Oprea). Juriul a apreciat faptul că, de-a lungul unui proces lung și meticolos, arhitectul a reușit să păstreze o strategie de proiectare de bună calitate și foarte clară. Proiectul nu se referă doar la restaurare, ci a reușit să includă deopotrivă designul interior, remobilarea tehnică și o nouă dimensiune complexă a spațiului interior. Toate acestea au fost făcute fără a afecta calitatea vechii construcții. Noile intervenții sunt modeste, delicate și clare, generând bunăstare prin calitățile spațiale și materializare.

Componența juriului Bienalei de Arhitectură București 2010:

Președintele juriului: arh. Nanne de Ru (Olanda)

Membri internaționali în juriu: arh. Lukasz Zagala (Polonia)

Comisar: arh. Mariana Celac – Uniunea Arhitecților din România

Membrii în juriu: arh. Michael Buck (Cluj), arh. Cosmina Goagea (București), arh. Beatrice Lucaci (Timișoara), arh. Adrian Soare (București) și arh. Mihai Țucă (Sibiu).

Organizatorii și partenerii Bienalei de Arhitectură București 2010:

Organizatori: UAR, revista Arhitectura, Asociația Zeppelin; cu sprijinul: Ambasada Olandei; Institutul Polonez; MNAC; AFCN.

Partener: Roca.

Sponsori: Rockwool, Velux, Lafarge, FSB, Hafele, Knauf Insulation, Energobit Schreder, Egger, Fastius, Bang & Olufsen, BMW – mașina oficială a BAB 2010, Hunter Douglas, Jacuzzi, Sika, Ytong, Geze. Parteneri media: Arhitectura, Arhitext, Igloo, Arhitekton, Oris, Era21, Metszet, România Liberă, Radio France International, Radio România Actualități, Radio România Cultural, Radio România Muzical, Observator Cultural, Elle Decoration, 24fun, 9am, Bica, Metropotam.

www.bab.ro

Secțiunea 6 – Publicații de arhitectură

Proiectele nominalizate:

Ghiduri din zona Banat-Crișana (Autor: Teodor Octavian Gheorghiu); *Arhiva Alexandru Tzigara-Samurcaș* (Autor: Anca Brătuleanu), *Art Deco sau Modernismul bine temperat* (Autor: Mihaela Criticos)

Premiul la Secțiunea 6 a fost acordat seriei de volume „Ghiduri din zona Banat-Crișana” (Autor: Teodor Octavian Gheorghiu). Din punctul de vedere al juriului, comunicarea trăsăturilor urbane complexe și explorările reprezintă o adevărată provocare pentru urbanisti. În acest caz, publicația

reprezintă un instrument foarte util atât pentru profesioniști, cât și pentru publicul larg. Pe scurt, este o lucrare foarte bine documentată și structurată, care declanșează o dezbateră importantă asupra strategiilor de dezvoltare locală.

Medalia președintelui Uniunii Arhitecților din România a fost acordată pentru două proiecte diferite, realizate de biroul de arhitectură Bogdan & Van Broeck Architects bvba (Oana Bogdan & Leo Van Broeck): *Academia de Media și Design, Mina C. Genk, Belgia* (Colaboratori: Miguel Steel Lebrere, Aaron Sümeghy) și *Restaurare Strada Berarului, Leuven, Belgia* (Colaboratori: Miguel Steel Lebre, Karel Burssens).

Balkanology. Arhitectura nouă și fenomenul urban în sud-estul Europei

Bienala de Arhitectură a prilejuit și la această ediție o serie de evenimente conexe, poate cel mai important fiind expoziția Balkanology, prezentă la București până la mijlocul lunii noiembrie, la Muzeul Național de Artă Contemporană, după ce a fost inaugurată la Basel și apoi prezentată la Viena.

Sud-estul Europei a fost asociat cu munții Balcani încă din secolul 19, iar în imaginarul occidental termenul „balcanic” trimite la ambiguitate sau la o stare de tranziție. În cazul acestei expoziții, titlul este unul ironic, organizatorii privind dincolo de clișee, pentru a analiza dezvoltarea urbană din sud-estul Europei și factorii care o determină în prezent. Prezentarea și studiile coordonate de curatorul Kai Vöckler vorbesc despre crizele profunde și evoluțiile urbane și arhitecturale pe care le traversează țările Europei de Sud-Est, precum și despre soluții alternative și proiecte comunitare. Situația din această regiune reprezintă un exemplu pentru modul în care se dezvoltă orașele în situații post-conflictuale, de tranziție. Căderea sistemului economic socialist în Iugoslavia, Albania, România și Bulgaria a provocat un val extensiv de construcții

improvizate în toată zona balcanică, luând astfel naștere o nouă formă de urbanizare. Acest fenomen ridică întrebarea dacă, și în ce măsură, aceste transformări urbane ar putea constitui un șablon pentru viitorul orașelor europene. O atenție deosebită a fost acordată impactului avut de recente schimbări de natură socio-politică asupra arhitecturii și planificării urbane. Proiectele expuse sunt din Belgrad, Zagreb, Kotor, Priștina și Tirana, ilustrând modul în care arhitecții, artiștii, urbanistii și activiștii s-au adaptat transformărilor rapide ale peisajului urban. Este interesantă compararea acestor proiecte discutabile ale vremurilor actuale cu proiectele remarcabile, dar puțin cunoscute, din perioada modernismului socialist iugoslav. „Balkanologia” deschide o nouă zonă de discurs arhitectural în România – arhitectura cvasinecunoscută a perioadei post-socialiste și rezultatul planificării nereglementate și necontrolate din țările vecine din sud-estul Europei. Reunind arhitecți și urbanisti renumiți din sud-estul Europei, expoziția va arăta dimensiunile culturale, sociale și politice ale fenomenului urban din această regiune. Întrebarea-cheie în acest context este în ce măsură urbanismul nereglementat și informal

dezvoltă noi tipologii și forme urbane, și cum ar putea aceste forme să apară sub eticheta dezurbanizării neo-liberale în restul Europei.

Participanți:

Vladimir Kulic și Maroje Mrduljas / Platforma 9,81, Zagreb / Co-PLAN, Tirana / EXPEDITIO, Kotor/ Archis Interventions, Prishtine / Katherine Carl și Srđjan Jovanovic Weiss, Novi Sad/ Philadelphia / Dubravka Sekulic și Ivan Kucina, Belgrade / Anri Sala și Edi Rama, Tirana / Luise Donschen / Visar Geci, Hamburg/ Prishtine / Dubravka Sekulic și Branko Belacevic, Belgrade / Pula Group, Pula / fordewind architecture ltd., Sofia / Zeppelin, București și 41 de proiecte de arhitectură fotografate de Wolfgang Thaler.

www.bab.ro
www.mnac.ro

MAGIC BLOCKS 2010

În spatele cortinei de beton

În cadrul Bienalei de Arhitectură București 2010, în perioada 14 octombrie – 5 noiembrie 2010, Centrul de Introspecție Vizuală București găzduiește expoziția „MAGIC BLOCKS 2010 – În spatele cortinei de beton”, o continuare a proiectului MAGIC BLOCKS, inițiat în 2009 de Asociația Zeppelin, Point4, Archis Interventions și Hackenbroich Architekten.

Echipa propune cu această ocazie o nouă temă de cercetare și investigație urbană axată pe zonele centrale aflate de-a lungul bulevardelor socialiste din București. Strategia proiectului a avut în vedere identificarea, cartografierea și activarea acelor spații libere aflate între blocuri și țesutul urban istoric păstrat,

care, de cele mai multe ori, rămân ascunse în spatele șirurilor neîntrerupte de blocuri. Aceste locuri sunt astăzi abandonate sau ocupate în mod haotic, însă au potențialul de a genera o dezvoltare urbană corectă și de a deveni spații publice veritabile pentru locuitorii zonei și nu numai.

Autorii au ales Calea Moșilor drept studiu de caz pentru un proiect urban și pentru o serie de acțiuni realizate împreună cu comunitatea locală. În anul 2010, Calea Moșilor se înfățișează ca o cortină agresivă de beton gri, specifică anilor '80, care taie un țesut istoric și rupe orașul în două. În fața bulevardului se află un oraș dens și bine echipat, dar urât și agresiv, în timp ce în spatele cortinei de beton găsim un oraș istoric

atractiv, ascuns și izolat.

Proiectul MAGIC BLOCKS propune strategii de recuperare a spațiului public și de integrare a acestuia în viața orașului prin folosirea unor bucăți foarte mici de teren neocupat și nerevendicat de nimeni, din spatele acestor blocuri. Totodată, intervențiile urmăresc să trezească interesul comunității, să reintegreze în memoria colectivă și în circuitul turistic general un patrimoniu izolat.

<http://www.e-zeppelin.ro/magic-blocks>

Rien ne va Plus / Faites vos Jeux

În data de 16 septembrie, la Pavilion Unicredit a avut loc primul eveniment din cadrul Bienalei de Arhitectură București, ediția 2010, și anume vernisajul expoziției „Rien ne va Plus / Faites vos Jeux”, o expoziție olandeză despre arhitectură în vremuri de criză. Realizată în Olanda de biroul de arhitectură Powerhouse Company, expoziția are ca reper principal impactul crizei asupra arhitecturii și asupra modului de a gândi soluții alternative.

„Rien ne va Plus / Faites vos Jeux” a debutat ca un proiect de cercetare bazat pe ipoteza că asistăm astăzi la trei crize. Prima este o criză economică produsă de speculația excesivă de pe piața imobiliară, a doua este o criză a mediului înconjurător, ce a dat naștere unor schimbări climatice fără precedent, iar cea de a treia, o criză generatională, produsă de îmbătrânirea populației. Expoziția nu este o concluzie asupra modului în care lucrurile se pot face mai bine și nici nu oferă soluții imediate, ci caută să deschidă o conversație, mai întâi legată de necesitatea schimbării mentalității, și apoi cu privire la unele soluții posibile la aceste crize. Deoarece arhitectura, în loc să asigure bunăstarea, a devenit un mijloc de îmbogățire, un catalizator al speculației și un agent de marketing, întrebarea principală a expoziției este legată de modul în care poate fi generată o

arhitectură bazată pe calitate pe termen lung, în locul unor profituri pe termen scurt.

„Rien ne va Plus / Faites vos Jeux” poate fi vizitată în perioada până pe 21 noiembrie, la Pavilion Unicredit, pe strada Nicolae Titulescu, numărul 1, București.

www.powerhouse-company.com
www.bab.ro/vimeo.com/7061305

Câteva repere pentru o expoziție SPAȚIUL MODERNITĂȚII ROMÂNEȘTI

1906-1946

Expoziția își propune să prezinte particularitatea complexă pe care conceptul de modernitate îl capătă în contextul românesc. Dacă modernismul (arhitectural și artistic) constituie fața cea (mai) vizibilă a modernității, cealaltă față – cea ascunsă, nemărturisită – o reprezintă diversele accepțiuni ale tradiției. Modernitatea românească recurge în mod constant la tradiție, ca la un element constitutiv, răspunzând astfel presiunilor geopoliticii – care vrea ca „periferiile” să-și definească imaginea cu claritate, pentru a putea intra în cerul țărilor care contează. Pentru a sonda complexitatea și devenirea acestui concept, am recurs la arhitectură, ca fiind literalmente cea care a construit modernitatea. Trei arhitecți – Paul Smărăndescu, Henriette Delavrancea,

Octav Doicescu – vor ilustra o jumătate de secol în mișcare, alegere determinată nu doar de bogăția arhivelor acestora, ci și de locul pe care cei trei îl ocupă în peisajul arhitecturii epocii. Primul constituie veriga de legătură între modernitatea antebelică și cea de după Primul Război Mondial, în timp ce ceilalți doi formează împreună o sinteză a anilor interbelici, reprezentând atât deschiderea către un modernism afirmat, cât și atenția pentru valorizarea tradiției. Astfel, diferitele staze ale evoluției societății românești sunt privite într-o perspectivă extinsă a cronologiei obișnuite a interbelicului, explorând antecedentele sale, dar și reînnoirea firească a multor teme după cel de-al Doilea Război Mondial. / CARMEN POPESCU

Organizator: Ordinul Arhitecților din România

Comisar: Carmen Popescu

Colaboratori: Adrian Bălțeanu, Irina Criveanu, Theo Pârvu, Mihai Plămădeală, Toader Popescu

Designer: Dinu Dumbrăvician/ Radu-Matei Manelici

Consilier filme: Bujor Rîpeanu

Fotograf: Marius Caraman

Manager: Monica Lotreanu

Loc: Muzeul Țăranului Român

Perioada: 26 octombrie-12 decembrie 2010

Legende ilustrații:

1. Paul Smărăndescu, Hipodromul Floreasca (București, 1922) Biblioteca Națională
2. Henriette Delavrancea, „Week-end house”, Balcic (1934) Muzeul Țăranului Român
3. Octav Doicescu, Yachting-Club: cameră (Snagov, 1930) Uniunea Arhitecților din România

Restaurarea patrimoniului în județul Alba

Județul Alba se poate mândri cu unele dintre cele mai ample și reușite proiecte de recuperare și punere în valoare a patrimoniului construit din România. Deși diferite prin anvergură, restaurarea Cetății Alba Carolina din Alba Iulia și lucrările de cercetare și restaurare întreprinse de Asociația ARA în Roșia Montană au în comun scopul de a sublinia importanța patrimoniului în viața comunităților locale.

Restaurarea Cetății Alba Carolina, fortificație bastionară de tip Vauban de la începutul secolului al XVIII-lea, cea mai reprezentativă fortificație de acest gen din România și una dintre cele mai importante din Europa, a început în urmă cu mai bine de un deceniu, fiind finanțată din fonduri europene și bani din bugetul de stat și cel local. „Restaurarea Cetății de tip Vauban Alba Carolina este unul din cele mai reușite proiecte de restaurare urbană din România, cu un grad ridicat de complexitate datorat suprafeței impresionante pe care se întinde (110 ha), dar și a multitudinii de obiective arhitecturale: șapte bastioane și șase porți monumentale în stil baroc, împodobite cu numeroase basoreliefuli”, subliniază Matei Drîmbărean, Director Executiv al Direcției Județene

pentru Cultură și Patrimoniul Național Alba. Toate lucrările de restaurare întreprinse până în acest moment au fost prezentate în cadrul unei vizite de documentare în județul Alba, organizată cu prilejul Zilelor Europene ale Patrimoniului, în perioada 15-17 septembrie.

O lună mai târziu, pe data de 15 octombrie, Asociația ARA a organizat la Roșia Montană o prezentare a lucrărilor de restaurare a casei parohiale unitariene din localitate.

Asociația ARA a inițiat în anul 2007 un program de salvare prin documentare, studiere, conservare și restaurare a construcțiilor istorice de la Roșia Montană. Au fost organizate școli de vară, au fost documentate douăzeci de monumente istorice, a fost publicat un prim volum de relevé de arhitectură și

au fost desfășurate lucrări de salvare în regim de urgență la două case parohiale.

Execuția lucrărilor de restaurare a casei parohiale care a făcut obiectul prezentării din data de 15 octombrie a început în 2009. Până în momentul de față au fost finalizate intervențiile de consolidare și restaurare structurală, precum și lucrările de restaurare a suprafețelor arhitecturale exterioare. Exemplul casei parohiale unitariene a oferit un prilej de a ilustra caracteristicile arhitecturale ale construcțiilor istorice de la Roșia Montană, dar și pentru ilustrarea degradărilor specifice și a modului de acțiune necesară pentru remedierea lor. În același timp, proiectul de restaurare urmărește repunerea în uz a edificiului, exprimarea valorilor sale istorice și estetice și transmiterea

acestuia în deplină autenticitate către generațiile viitoare.

S-a pus în lumină potențialul economic și social al patrimoniului construit și al acțiunilor de protejare și punere în valoare a construcțiilor istorice, mai ales atunci când aceste acțiuni sunt organizate cu resurse și mână de lucru locală. În virtutea acestui principiu, proiectul ARA – proiectat și pus în operă de membri ai asociației (arh. Virgil Apostol, arh. Ștefan Bălăci, Mihai Bălăci) – a antrenat și meșteri locali sau din împrejurimi, care încă mai cunosc meșteșuguri tradiționale.

Patrimoniul constituie o resursă de preț pentru o dezvoltare durabilă și are un important potențial de activare economică și socială, iar inițiativele de restaurare din județul Alba ne demonstrează din plin acest lucru.

UP. Proiect câștigător la Arhetipuri 2010

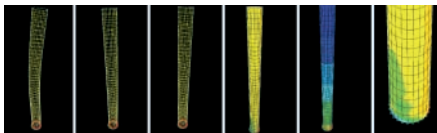
Organizat pentru prima dată în acest an, concursul Arhetipuri își propune să devină o prezență constantă și, în același timp, dinamică, în peisajul competițiilor naționale de arhitectură. Adresat tuturor arhitecților, profesioniști sau studenți, Arhetipuri are ca obiectiv proiectarea unui pavilion temporar, cu o puternică valoare de coeziune și atractivitate socială în cadrul unui oraș din România.

La finalul acestei prime ediții, câștigătoare a fost desemnată echipa coordonată de arh. Oana Simionescu și formată din stud. arh. Alin Balaj, arh. Alexandru Cozma, arh. Iulia Frățilă și stud. arh. Andreea Pătroi. Proiectul lor urmează a fi construit anul viitor în Piața Victoriei din Capitală și poartă numele de UP, ce trimite atât la abrevierea de la „Urban Pavilion”, cât și

UP apare ca o instalație unică în București, ce poate constitui un punct de atracție prin simpla sa prezență, atât pentru localnici, cât și pentru turiști. Ca spațiu de expunere, el oferă posibilitatea redecorării coloanelor componente și crearea mai multor centre de interes, putând fi folosit de instituții aflate în căutare de noi căi de comunicare cu publicul.

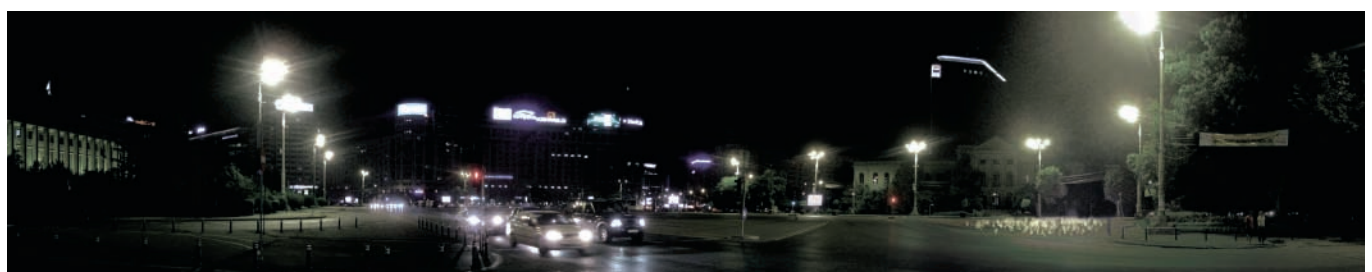
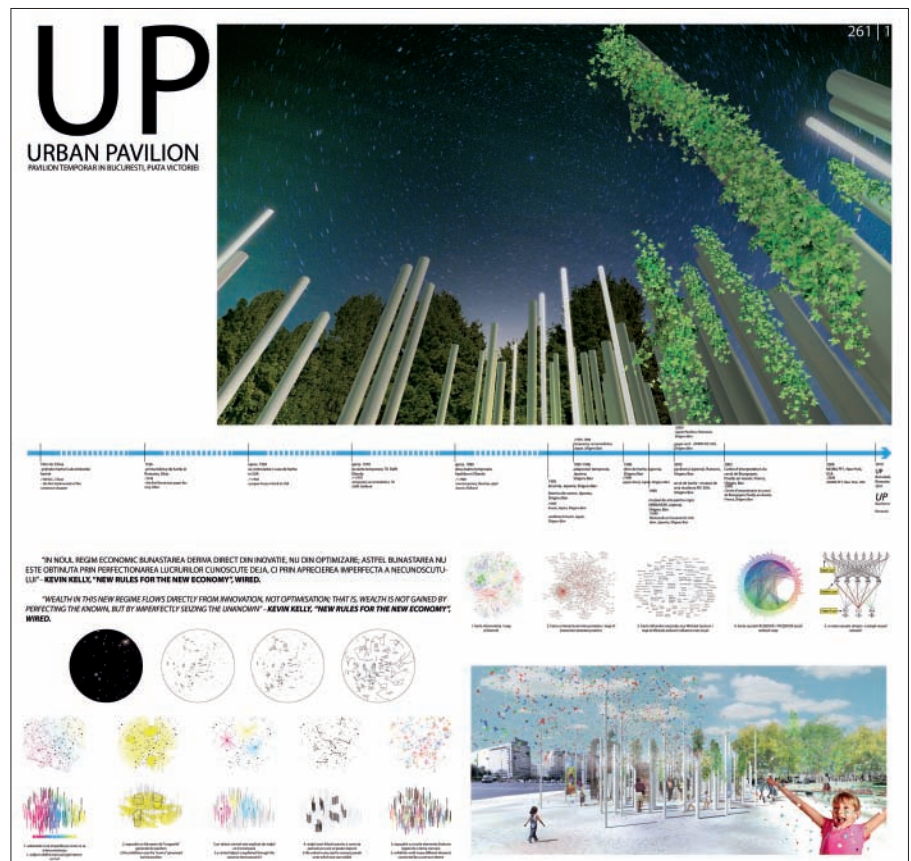
Pavilionul va ocupa spațiul dintre Palatul Victoria și Parcul Kiseleff timp de un an, după care, pe locul în care au fost instalate coloanele vor exista 300 de găuri în asfalt, ce vor putea fi umplute de corpuri de iluminat stradal de diferite dimensiuni.

www.arhetipuri.ro

la cuvântul din limba engleză „up”, cu toate conotațiile sale legate de verticalitate, dinamism și optimism. Amplasat pe o suprafață de 430 mp, pavilionul este un sistem complex de 300 de coloane, ce reconstituie cerul de deasupra Bucureștiului în funcție de anotimp. Totodată, ele reprezintă suportul unei rețele de vegetație specifice fiecărui anotimp. Aceste coloane sunt realizate din tuburi de carton de diferite grosimi, dintre care o parte sunt folosite pentru răcirea pavilionului pe timp de vară, iar celelalte sunt acoperite cu vopsea reflectorizantă și sensibile la mișcarea vântului.

În același timp produs cultural și spațiu expozițional, UP înglobează trei concepte primordiale: cosmologia (prin raportarea la cer), ciclicitatea timpului (prin vegetație) și interacțiunea umană (prin prezentarea unei imagini stilizate a tipurilor de networking uman). Astfel,

Velux: Înclinație spre lumină – Câștigătorii

La începutul lunii octombrie, la Brașov a avut loc festivitatea de premiere din cadrul concursului „Înclinație spre lumină”, organizat de Velux România cu scopul de a promova proiectele ce utilizează în mod ingenios iluminarea prin intermediul ferestrelor de mansardă și de a repera proiecte demne de a fi promovate ca exemple reușite, în urma aprecierii specialiștilor.

Competiția s-a desfășurat în perioada mai - septembrie 2010, timp în care arhitecții români care au realizat proiecte de mansarde în ultimii trei ani, la care au folosit produse Velux, au avut posibilitatea să se înscrie pe site-ul concursului. La sfârșitul perioadei de înregistrare, un juriu format din arhitecți recunoscuți, specialiști în iluminat din țară și reprezentanți ai companiei Velux

proiecte de clădiri noi, care utilizează spațiul de sub acoperiș, a fost arh. Marius Miclăuș (Studioul de Arhitectură Archaeus, Timișoara), pentru „Casa MK”. La aceeași categorie a fost acordată și o mențiune arhitecților de la Vitamin A – arh. Paul Buchert, arh. Rudolf Graef, arh. Lavinia Popa, arh. Alin Mărgărit, pentru proiectul „Sus în sat”, realizat în Gărâna.

1. Secțiunea avantajul unui spațiu de vârf
Casa MK (arh. Marius Miclăuș – Studioul de Arhitectură Archaeus, Timișoara)

2. Secțiunea reabilitare de pod
Extindere și amenajare mansardă în pod existent (arh. Bogdan Demetrescu – D Proiect, Timișoara)

3. Secțiunea mansardare de bloc
Casa de pe terasă (arh. Ștefan Simion și arh. Irina Meliță – Poster, București)

din România și Danemarca, au analizat proiectele din cele trei categorii de concurs: „Reabilitare de pod”, „Avantajul unui spațiu de vârf” și „Mansardare de bloc”. În urma evaluărilor, juriul prezidat de arh. Șerban Țigănaș (Președinte al Ordinului Arhitecților din România), a desemnat câștigătorii.

La secțiunea „Reabilitare de pod”, ce a cuprins lucrări în care s-a optat pentru funcționalizarea spațiului de sub acoperiș, câștigătorul Premiului Velux România 2010 a fost arh. Bogdan Demetrescu (D Proiect, Timișoara), pentru proiectul „Extindere și amenajare mansardă în pod existent”. Cele două mențiuni au fost câștigate de arh. Adrian Untaru (AND Birou de Arhitectură, București) pentru proiectul „Reabilitarea unei case existente” și de arh. Corvin Cristian (București) pentru „Mansardă Gh. Lazăr”. Marele câștigător al secțiunii „Avantajul unui spațiu de vârf”, ce a cuprins

Premiul Velux România 2010 la secțiunea „Mansardare de bloc”, cuprinzând mansarde realizate pe acoperișuri-terasă ale blocurilor existente a fost câștigat de arh. Ștefan Simion și arh. Irina Meliță (Poster, București) pentru proiectul „Casa de pe terasă”.

„A construi arhitectură înseamnă a folosi aerul și lumina, împachetate în forme continue. Concursul «Înclinație spre lumină» ne-a adus bucuria întâlnirii cu câteva lucrări în care arhitecții au folosit cu știință lumina ca material de construcție. Casele au fundații și acoperișuri, așa cum copacii au rădăcini și coroane. Atât casele vechi, cât și cele noi s-au dovedit sensibile, înclinate spre lumină. Dovedit mine, acest concurs a fost și o înclinație spre speranță”, a declarat președintele juriului, arh. Șerban Țigănaș.

www.velux.ro

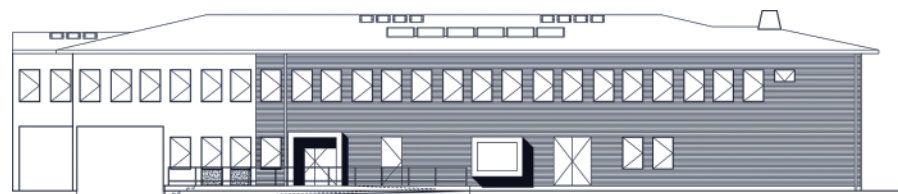
ECO-HABITAT

OSRAM Culture Centre

Text: Catrinel Negru

Imagini: © VELUX

Centrul Cultural OSRAM se află în cartierul Valhalsgade din Copenhaga, fiind amenajat într-o veche clădire industrială. Construită în 1953, această primă clădire prefabricată din Copenhaga adăpostea inițial birouri și spațiile de depozitare ale companiei Osram, distribuite pe parter și un etaj acoperit în șarpantă. Forma paralelipipedică simplă și fațada din elemente prefabricate au permis reconfigurarea spațiului interior pentru a face loc celor două săli de activități și evenimente (de 80, respectiv 120 de persoane), precum și spațiilor adiacente de birouri, săli de conferințe, ateliere, bucătării și grupuri sanitare.

2

Facade towards courtyard

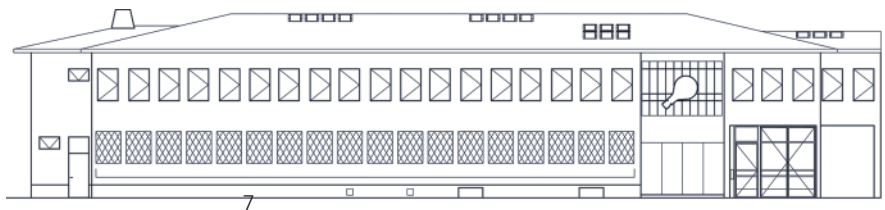
3

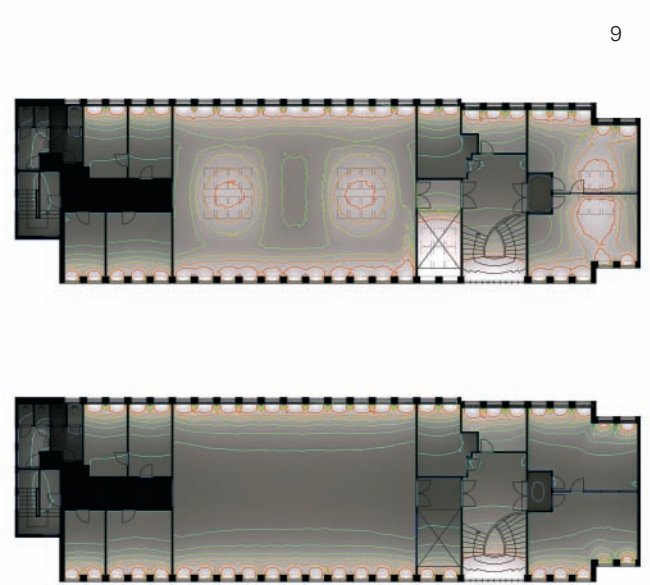
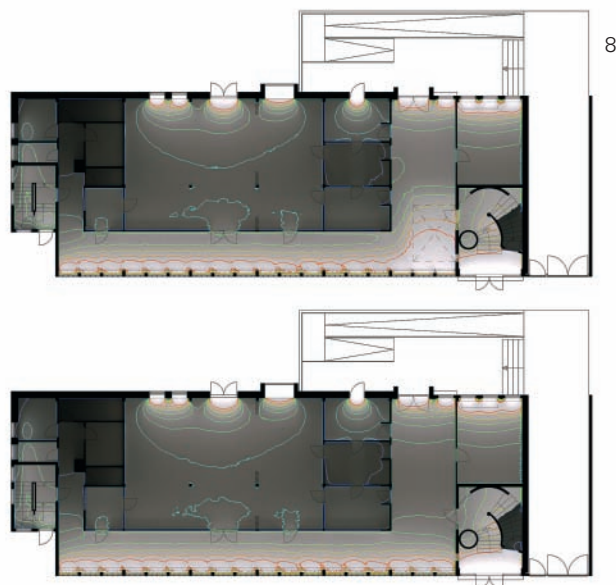
4

Renovarea în spirit ecologic a presupus izolarea termică, mărirea suprafeței vitrate pentru a reduce nevoia de lumină artificială, ventilarea predominant naturală și controlul înșoririi. Fiecare dintre aspectele de mai sus a fost explicat prin soluțiile arhitecturale alese, acestea din urmă având în plus și misiunea de a revela elementele industriale valoroase ale clădirii și de a aduce imaginea generală la standarde contemporane. Prima inovație constă în soluția de termoizolare a fațadei principale: pentru a nu adăuga un strat izolant clasic la exteriorul fațadei, lucru care ar fi compromis imaginea tehnologică inițială, fațada a fost dublată la interior de un perete de sticlă termoizolantă, pe înălțimea întregului nivel, obținându-se astfel atât un efect termic semnificativ (stratul de aer dintre cele două fațade, izolarea oferită de vitraj), precum și unul estetic,

peretele vechi fiind pus în valoare asemenea unui exponat de muzeu. În plus, pe toată lungimea fațadei se desfășoară un coridor care acționează ca un spațiu-tampon, fiind încălzit mai puțin decât încăperile de activități și garantându-le acestora o temperatură optimă prin separarea față de anvelopanta dublă. Pentru a minimiza nevoia de lumină artificială și a crea o ambianță interioară plăcută, potrivită activităților desfășurate (cursuri de dans, prelegeri, ateliere de creație), au fost luate două măsuri radicale, și anume: realizarea unei deschideri în placa dintre etaje, corespunzătoare holului de acces nou creat, obținându-se astfel un spațiu pe două niveluri iluminat zenital cu ferestre de mansardă, respectiv dezafectarea plafonului dintre etaj și pod, prin decupaje rectangulare situate în centrul încăperilor, deasupra sălilor de mari

Facade towards Valhalsgata

dimensiuni, iluminate prin intermediul ferestrelor de mansardă.

Astfel s-a obținut nu numai un aport semnificativ de lumină solară, ci și punerea în evidență a sistemului de ferme metalice ale acoperișului, făcându-se legătura cu aspectul tehnologic al fațadei exterioare.

Ferestrele de mansardă integrate în învelitoare au fost echipate cu sisteme electrice pentru acționarea elementelor de protecție solară (rulouri exterioare și jaluzele interioare), precum și cu sisteme de deschidere automată pentru ventilarea naturală a spațiilor și închidere automată cu senzor de precipitații.

Ferestrele de mansardă orientate către nord au fost dotate cu vitraje super-termoizolante, în timp ce ferestrele orientate către sud au beneficiat de vitraje termoizolate normal.

Pe partea de sud a învelitorii – corespunzând fațadei secundare a clădirii – au fost amplasate panouri solare pentru încălzirea apei calde menajere din bucătărie și grupurile sanitare.

Combinând în mod discret și minimalist un proiect de restaurare cu unul de reabilitare energetică, Centrul Cultural OSRAM reușește în primul rând o reabilitare morală a clădirii și a întregului cartier, acesta servind în 2009 ca obiect de studiu în cadrul Conferinței COP15 UN privind schimbările climatice, ce a avut loc la Copenhaga. În urma acestui parteneriat public-privat, inițiat de autoritățile locale și pus în practică de companiile private specializate în tehnologii ecologice, un număr mare de clădiri din cartierul Valhalsgade au fost aduse la standardele anilor 2010, devenind un model de sustenabilitate, ecologie și reabilitare socială.

1. Clădirea înainte de reabilitare.
- 2, 7. Fațade spre curtea interioară a clădirii și spre Valhalsgade.
3. Fereastră VELUX cu rulou exterior electric.
4. Fațada dinspre strada Valhalsgade.
5. Panou solar VELUX instalat pe panta sudică.
6. Instalarea ferestrei de mansardă VELUX în acoperiș.
- 8, 9. Daylight factor, cu și fără ferestre de mansardă.
- 10-12. Spațiile de dans și relaxare din interior.

VELUX®**5 OCEANS®**
THE ULTIMATE SOLO CHALLENGE

Mesajul sustenabilității face înconjurul lumii

Cu o experiență de aproape 70 de ani, Grupul VELUX participă activ la dezvoltarea de clădiri performante energetic. Ferestrele de mansardă și celelalte produse VELUX sunt astfel concepute pentru a maximiza eficiența energetică și a minimiza consumul de CO₂ al clădirilor prin utilizarea surselor naturale de energie.

17 Octombrie**2010 - 2011****11 Iunie**

Provocarea supremă 30.000 de mile pe apă de unul singur

VELUX 5 OCEANS este un eveniment sportiv ce se desfășoară la nivel mondial, un concurs autentic de întrecere în jurul lumii într-o ambarcațiune cu vele manevrată de un singur om – mai exact cea mai lungă cursă pe oceane din lume. Un singur om, o singură barcă, traversând cele mai înverșunate oceane, având ambiția și determinarea de a concura și de a ajunge la finalul cursei.

De la prima competiție din 1982, cursa VELUX 5 OCEANS este considerată încercarea supremă individuală din punct de vedere fizic, psihic și emoțional.

www.velux.ro

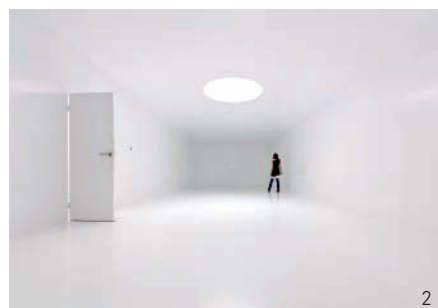
Veneția 2010. People Meet in Architecture

În numărul trecut v-am prezentat câștigătorii ediției de anul acesta a Bienalei de Arhitectură de la Veneția. Revenim acum asupra evenimentului pentru a vă oferi o „perspectivă de ansamblu”, ce trece în revistă pavilioane care ne-au impresionat și evenimente co-laterale. Dacă edițiile precedente au fost dominate de reprezentări figurative, Bienala curentă s-a remarcat printr-o puternică încărcătură conceptuală, conturând o viziune profund umanistă și lăsând deschisă întrebarea: „Cum poate fi arhitectura redată oamenilor?”

12. Mostra Internazionale di Architettura

Merită să amintim că, pentru prima dată, România a fost reprezentată la Bienală prin două proiecte, ambele bucurându-se de apreciere atât din partea presei internaționale, cât și a publicului. Pavilionul din zona Giardini – „1:1”, simplu, curat și expresiv – le-a oferit vizitatorilor șansa conștientizării ideii de spațiu, în timp ce „Superbia”, proiectul prezentat în noua galerie a Institutului Cultural Român de la Veneția, s-a concentrat asupra unei probleme mai concrete și de actualitate, cea a suburbiilor ad-hoc apărute în România.

Tema „People meet in architecture” a îndemnat la o schimbare de perspectivă, la renunțarea – momentană – la proiectele ambițioase în favoarea clarității și onestității. Cu alte cuvinte, o întoarcere la origini, însă realizată prin prisma mijloacelor și tehnologiilor contemporane, cu scopul de a re-evalua rolul arhitecturii. Cel mai puternic exemplu în acest sens a fost cel al pavilionului Regatului Bahrain din zona Arsenale, de altfel, câștigător al premiului pentru cea mai bună participare națională. Detașându-se net de arhitectura „amețitoare” a turnurilor ce domină spațiile urbane din zona Peninsulei Arabice, echipa de proiect a adus în prim-plan trei cabane de pescari – anonime, reprezentând o „arhitectură fără arhitect”, dar constituind un puternic comentariu asupra rolului crucial jucat de zonele de coastă, cu trăsăturile lor tradiționale, în viața comunității. Trecând de la pseudo-rudimentar la high tech, merită amintit și pavilionul Australiei din Giardini, o călătorie în

imagini 3D, pornind de la „îmblânzirea” teritoriului sălbatic și stâncos al țării pentru amenajarea drumurilor și orașelor, poposind în marile metropole ca Sydney sau Melbourne și încheindu-se cu o viziune puternic conceptualizată asupra formelor viitorului. Relația dintre trecut, prezent și viitor a fost discutată și de pavilionul Olandei, realizat de Rietveld Landscape. Echipa a abordat problema miilor de clădiri părăsite (din secolele XVII-XX) de pe teritoriul țării, propunând, pentru acestea, interpretări și utilizări creative – o folosire a trecutului pentru definirea viitorului. Numeroase pavilioane au redat în mod concret și direct tema Bienalei, generând locuri de întâlnire și pentru schimburi culturale. Dintre acestea merită amintit proiectul generos al Marii Britanii – Villa Frankenstein, o platformă de comunicare în cadrul unei alte platforme de comunicare, cuprinzând un model la scară 1/10 al stadionului pentru Jocurile Olimpice de la Londra (2012), la rândul lor prilej de întâlnire între oameni din întreaga lume. După terminarea Bienalei, structura va fi amplasată într-un spațiu public al Veneției, pentru a fi folosită de comunitatea locală. Din expoziția de la Arsenale și din fostul

pavilion al Italiei din Giardini, am remarcat proiectele recente semnate de SANAA (laureații de anul acesta ai premiului Pritzker și birou în care activează curatoarea Kazuyo Sejima), înscrise în afara competiției. „Piesa centrală” a fost Rolex Learning Center din Lausanne, dezvăluit în detaliu vizitatorilor printr-un scurt film 3D realizat de celebrul regizor Wim Wenders. Reprezentantul Japoniei la Bienala din 2008, Junya Ishigami, a revenit și anul acesta cu instalația „Architecture as Air”, o ilustrație a proiectului Château de la Coste, ce urmează a fi construit în următorii ani și care i-a adus Leul de Aur pentru cel mai bun proiect. Olafur Eliasson, inventivul artist-arhitect danez stabilit la Berlin, a fost și el prezent în cadrul Arsenale cu „Your Split Second House”, o instalație dinamică, propunând o abordare aproape sinestezică a relației directe cu timpul și spațiul.

Nu în ultimul rând, am vrea să amintim mini-expoziția OMA, „Preservation”, cuprinzând 26 de proiecte prezentate în premieră și care ilustrează o serie de preocupări constante ale lui Rem Koolhaas (laureat al Leului de Aur pentru întreaga carieră în 2010), precum problema conservării și nevoia de a afla ce anume trebuie salvat, dar și ce poate fi distrus sau abandonat. Acestea, la fel ca și celelalte întrebări lansate de „People meet in architecture”, rămân deschise. Uneori, însă, schimbarea nu este determinată de o viziune concretă sau de soluții punctuale, ci de adresarea întrebării corecte și de nenumărate căutări. / ANCA ROTAR

www.labiennale.org

- 1, 2. Pavilionul României. 1:1. Foto: Cosmin Dragomir
3. OMA Preservation. Foto: Cosmin Dragomir
4. Pavilionul Olandei. Foto: Cosmin Dragomir
5. Pavilionul Regatului Bahrain. Foto: Cosmin Dragomir
6. Pavilionul Marii Britanii. Foto: © British Council

M9 – un muzeu nou pentru un oraș nou

În primele zile ale Bienalei, Fondazione di Venezia a anunțat câștigătorii concursului pentru M9, un nou pol cultural din zona Venetia-Mestre. Mattias Sauerbruch și Louisa Hutton sunt arhitecții care, plecând de la o structură existentă, vor construi un versatil și complex Muzeu al Secolului 20. Ceremonia de premiere a avut loc în cadrul expoziției cu proiectele celor șase birouri invitate – Agence Pierre-Louis Faloci (Franța), Carmassi Studio di Architettura (Italia), David Chipperfield Architects (Marea Britanie / Italia), Mansilla + Tunon Arquitectos (Spania), Sauerbruch Hutton (Germania) și Souto Moura Arquitectos (Portugalia) –,

găzduită chiar de vechea clădire din Mestre. Avându-i drept consultanți pe Francesco Dal Co și pe specialiștii universității IUAV din Venetia, Fundația i-a ales pe arhitecții de la Sauerbruch Hutton pentru experiența în designul de muzee și pentru capacitatea de a lucra foarte contextual, cu accent pe detalii de sit. Pe lângă rolul fundamental pe care îl va avea în definirea identității culturale a Venetiei, M9 reprezintă un experiment ambițios pentru crearea unui nou tip de muzeu, în relație cu o temă dificilă și importantă – istoria secolului 20 –, ce va fi ilustrată printr-o abordare inter și transdisciplinară. Spațiile expoziționale

vor fi completate prin locuri de studiu și de discuții, prin expuneri interactive, printr-un auditorium unde vor avea loc conferințe și mese rotunde, precum și printr-o mediatecă-archivă ce le va permite vizitatorilor să consulte filme, înregistrări audio-video, înregistrări radio, fotografii și texte reprezentative.

www.m9museum.it
www.sauerbruchhutton.de

Strelka Institute for Media, Architecture and Design

În zilele de inaugurare a Bienalei de Arhitectură de la Venetia, Rem Koolhaas a prezentat publicului internațional ineditul program academic pe care l-a conceput pentru o nouă școală din Moscova: Strelka Institute for Media, Architecture and Design. Pornind de la constatarea stării precare în care se află orașele din Rusia și de la ideea că locul cel mai potrivit pentru producerea unei adevărate schimbări în mediul urban este școala, institutul Strelka își propune să educe o nouă generație de specialiști, care să beneficieze de un bagaj complex de cunoștințe, trecând dincolo de barierele convenționalului.

Fondatorii – Sergey Adonyev, Ilya Oskolkov-Tsentsiper (președintele Strelka), Oleg Shapiro, Dmitry Likin și Alexander Mamut – l-au invitat pe Rem Koolhaas să dezvolte un program educațional pentru această instituție. S-a considerat că doar el, prin abordarea analitică a arhitecturii și prin interesul pe care l-a manifestat față de Rusia de-a lungul timpului, ar putea avea viziunea și puterea de a pune bazele Institutului din Moscova.

Strelka este un institut deschis absolvenților de studii superioare, dedicat dezvoltării unor noi perspective asupra problemelor critice cu care se confruntă Rusia de azi. În campusul său, Strelka adună în același loc arhitecți, oameni de cultură, designeri și profesioniști din sfera media, toți aceștia aflându-se într-o relație de interdisciplinaritate creativă. Școala este gratuită și deschisă totodată și absolvenților de peste hotare, cursurile fiind ținute în limba engleză. Pentru mai multe detalii: www.strelkainstitute.com

AJAP 2009 – 2010

Text și foto: Loredana Brumă

Cité Chaillot a găzduit, în perioada 11 iunie – 5 septembrie, expoziția multimedia dedicată tinerilor arhitecți și peisagiști laureați de către Ministerul Culturii și Comunicării.

Inițiat în 1980 de Joseph Belmont, premiul a fost relansat în 2001, cu sprijinul Cité Chaillot. O dată la doi ani, Ministerul organizează un juriu care selectează câștigătorii din rândul profesioniștilor sub 35 de ani. Laureații fac obiectul unei campanii de promovare ce implică organizarea unei expoziții itinerante, editarea unui catalog și alocarea unui site web. Prezentată într-o scenografie marca Marchi & Marchi, expoziția laureaților din sesiunea 2009 – 2010 se înscrie, începând din acest an, în cadrul unui program mai amplu, intitulat „Colline des musées”.

Dintre cele 234 de candidaturi depuse, juriul a ales să susțină atât lucrări modeste, finalizate, cât și idei ample, rămase în stadiul de proiect, atât timp cât prezintă gesturi ancorate în realitate, ce ridică probleme contemporane și care pot da naștere unor dezbateri. Expoziția și catalogul lansate au scopul de a oferi celor 15 laureați, francezi sau străini, vizibilitatea și recunoașterea pe care le merită.

În contextul triplei crize actuale: economică, socială și de mediu, actorii implicați în dezvoltarea mediului sunt nevoiți să regândească modelele de practică, fiind obligați să repereze noi talente. AJAP oferă un mare suport în acest sens. Laureații sesiunii 2007-2008 au fost implicați în 229 de concursuri, au obținut 53 de proiecte, au participat la 74 de expoziții și au primit 16 premii și distincții, până în prezent.

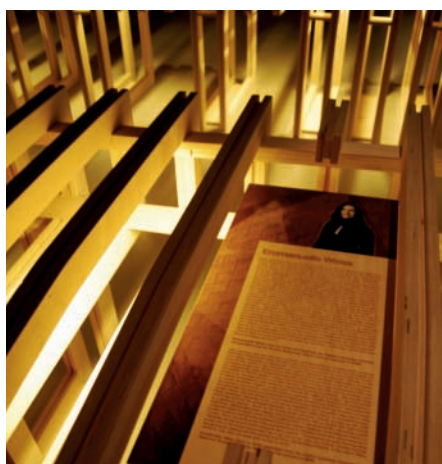
Laureații AJAP 2009-2010 sunt arhitecții Julien Abinal/ Abinal & Ropars, Est-ce si

ainsi/ Xavier Wrona, Fabriques Architectures Paysages/ Pierre Janin & Rémi Janin, Freaks FreeArchitectes/ Guillaume Aubry, Cyril Gauthier & Yves Pasquet, Ilham Laraqui/ Laraqui – Bringer Architecture, Stéphane Malka, NP2F / François Chas, Nicolas Guerin, Fabrice Long & Paul Maitre-Devallon, Olgga Architectes / Guillaume Grenu, Nicolas Le Meur & Alice Vaillant, Julien Perraud/ Raum Architectes, Thomas Raynaud/ Building Building, Stéphanie

Vincent/ Berranger& Vincent Architectes, Emmanuelle Weiss și peisagiștii A+R Salles Paysagistes / Amélie & Rémi Salles, PRAXYS / Thomas Boucher, Marion Vaconsin/ Bouriette& Vaconsin – Architectes Urbanistes Paysagistes. /

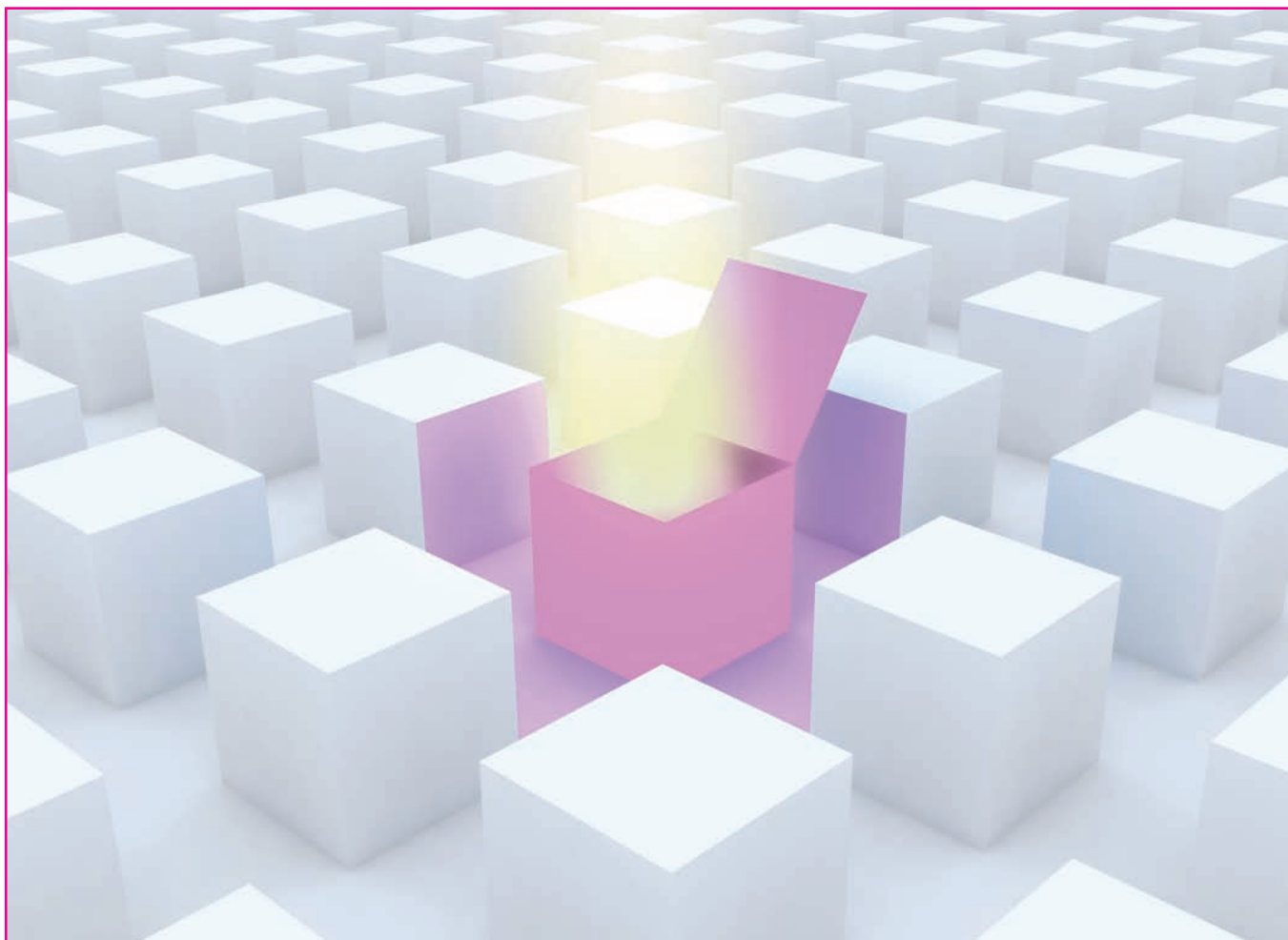
Pentru mai multe detalii:

<http://www.ajap.culture.gouv.fr/>

Materiale care ne inspiră

Oferta companiei Austrotherm, cunoscutul producător de polistiren expandat și extrudat pentru construcții, permite specialiștilor să abordeze termoizolarea ca pe o lucrare unitară, completă și în același timp stimulatorie pentru spiritele creative.

Datorită preocupării de a asigura o termoizolare eficientă, pentru fiecare element de construcție al unei clădiri, produsele Austrotherm sunt adresate oricărui tip de investiție: locuințe, imobile de birouri, spitale, școli, clădiri industriale. Astfel, pe lângă termoizolarea fațadelor, domenii în care Austrotherm nu mai are nevoie de recomandări, pot fi abordate, cu cele mai bune rezultate, lucrări la nivelul fundațiilor, subsolurilor, teraselor clasice sau inversate, planșeelor intermediare, chiar acoperișurilor (mansardate sau nu). Nu în ultimul rând, pot fi realizate fațade ventilate cu diferite tipuri de finisaje uscate. Cu aceeași siguranță pot fi abordate lucrări speciale, precum obținerea pantei unei terase cu ajutorul polistirenului de pantă (lucrare de referință: sediul Dedeman din Bacău – 500 mm grosime maximă) sau termoizolarea unei terase cu trafic auto (rezistență la compresiune de până la 70 t/mp).

Zone unde pot fi folosite diferitele tipuri de polistiren extrudat Austrotherm XPS®

- terase circulabile, de trafic intens, și necirculabile
- terase cu trafic auto
- terase cu vegetație
- izolații la soclu
- pardoseli industriale
- plăci așezate pe sol (radier general)
- spații frigorifice
- grinzi, centuri, stâlpi
- pereți de subsol
- acoperiș în pantă peste astereală

Zone unde pot fi folosite diferitele tipuri de polistiren expandat Austrotherm EPS®

- fațade tencuite, pe structuri ușoare și ventilate
- planșee de pod și planșee intermediare
- acoperișuri în pantă, termoizolare peste astereală și între câpriori
- terase circulabile și necirculabile
- pardoseli pe dală flotantă și pe structură de lemn
- spații frigorifice
- pardoseli încălzite (plăci cu nuturi)
- pardoseli înclinate (polistiren de pantă, alternativă la betonul de pantă)

Secretul succesului companiei

Austrotherm este calitatea produselor. În cazul polistirenului expandat grafitat, se poate vorbi despre un randament cu 20% mai mare față de cel al variantelor convenționale, datorită compoziției îmbogățite cu grafit. Porozitatea deschisă, forma muchiilor (drepte sau fălțuite), conductivitatea termică redusă și rezistența mecanică deosebită (compresiune, tracțiune, încovoiere), la o greutate redusă, sunt alți câțiva parametri care vin în sprijinul proiectanților, constructorilor și, desigur, beneficiarilor. Polistirenul extrudat Austrotherm XPS® TOP excelează prin rezistența la compresiune, caracteristicile termoizolante, comportamentul deosebit în mediu umed și impermeabilitatea la vapori datorată porozității închise. Pentru o aderență mai bună a adezivului sau tencuielii, anumite tipuri de extrudat sunt prevăzute cu striții. O calitate la fel de importantă a polistirenului de la Austrotherm este caracterul ignifug, conform normelor europene în vigoare (nu ia foc și nu întreține arderea).

Printre numeroasele servicii oferite de Austrotherm, arhitecții și inginerii pot beneficia de consultanță tehnică de specialitate, prin care sunt puse la dispoziția celor interesați soluții potrivite situațiilor particulare pe care le impune fiecare lucrare în parte. Alături de documentația obișnuită, pentru fiecare tip de polistiren și mod de aplicare (broșuri tehnice, cataloage, detalii CAD cu produse și sisteme de izolare), Austrotherm asigură suport tehnic personalizat și consultanță tehnică de șantier, toate la aceleași standarde înalte, concepute în Austria și adaptate particularităților pieței românești.

Avantajele polistirenului de pantă:

- Reducerea greutății totale a sistemului (deci consum redus de beton pentru structura de rezistență);
- Ușurința în utilizarea și aplicarea polistirenului, creat special pentru fiecare proiect în parte;
- Reducerea timpului de realizare a proiectului (nu se mai așteaptă întărirea betonului);
- Înălțimea totală a sistemului este mult mai mică (nu mai este nevoie de termoizolare suplimentară);
- Costurile totale mai mici.

AUSTROTHERM
Termoizolații

Cartierul Bercy – dezvoltare durabilă în numele memoriei

Text și foto: Loredana Brumă

Calitate, spațiu public, armonie, continuitate, memorie, patrimoniu – sunt cuvintele ce au stat la baza dezvoltării cartierului de pe malul drept al Senei, din sud-estul Parisului.

Proiectul a început să ia formă odată cu inițierea unei noi politici urbane a cărei esență își are originile în 1977, odată cu alegerea noului primar, Jacques Chirac. Spre sfârșitul anilor '70, Parisul începe să conștientizeze potențialul dezvoltării zonei din sud-estul capitalei.

Mult timp fiind marcată de o dominantă rurală, această arie implica o serie de importante antrepozite viticole, datând din secolul XVIII și în jur de 500 de arbori de foarte bună calitate. De asemenea, în această zonă au fost găsite resturi din vase comerciale, datând din Antichitate, în jurul anului 4000 î.e.n.

Zona de intervenție a fost divizată în trei părți, cu funcțiuni distincte și complementare: un parc de 13 ha, care

1. Cinemateca franceză, clădire realizată de Frank Gehry, la intrarea în parc, din zona nord – estică
 2. Barieră fonică la accesul din zona nord – vestică a parcului. În spatele barierei, se află Quay de Bercy, un bulevard cu trafic rutier intens, Sena și podul care leagă parcul de Biblioteca Națională; 3. În dreapta, se află un fost antrepozit, transformat în spațiu expozițional; în stânga este amenajată o grădină de legume, subiect de studiu pentru elevi; în fundal, se află frontul de locuințe mixte, realizate la sfârșitul anilor '90; 4. Zona comercială din partea de sud a parcului. O parte dintre construcții sunt vechile antrepozite, restaurate, altele sunt clădiri noi, realizate în stilul celor originale. În pavaj, sunt vizibile șinele originale, care asigurau transportul mărfii dinspre Sena, înspre antrepozite; 5. Trecere dinspre parc, înspre zona comercială; 6. Clădire de birouri, pe malul stâng al Senei, zona Tolbiac nord; 7. Clădire de birouri, pe malul stâng al Senei, zona Masséna nord; 8. Perspectivă de ansamblu, Avenue de France, bulevardul principal, din noul cartier de pe malul stâng al Senei.
 9. Locuințe sociale, pe malul stâng al Senei, în imediata vecinătate a Bibliotecii Naționale.

generează organizarea întregului spațiu, un grup de locuințe, aflat în imediata vecinătate a parcului și o zonă dedicată activităților comerciale.

ținând cont de numeroasele vestigii și măturii găsite aici, importante pentru istoria locală, parcul a început să se dezvolte în jurul conceptului de „grădinile memoriei”. Astfel, acesta trebuia să creeze o legătură între locuințele contemporane și situl industrial, să cuprindă echipamentele și dotările necesare într-un astfel de demers, să asigure desfășurarea numeroaselor activități de relaxare pentru locuitorii din cartier și să dea naștere unei identități noi, locale, pe care să o valorizeze. În 1987, a fost organizat un concurs internațional pentru proiectarea parcului. În cele din urmă, a fost selectată o echipă franceză, formată din M. Ferrand, J.-P. Feugeas, B. Leroy, B. Huet și Le Caisne.

Problemele impuse de acest proiect au fost numeroase, începând cu eliberarea zonei viticole, amenajarea terasei din imediata vecinătate cu Sena, continuând cu implantarea unei stații de metrou și a zonei de intrare, o clădire realizată de F. Gehry.

Pe de altă parte, s-a pus problema dezvoltării zonei de locuințe. Aceasta implica realizarea a 1.400 de apartamente și a dotărilor necesare, într-un front cu o lungime de 400 m, pe latura nord estică a parcului. Un melanj între comandă publică și coordonare arhitecturală privată, proiectul a avut ca obiectiv major realizarea unei coeziuni formale între diferitele clădiri ce urmau să alcătuiască acest front și relaționarea lor cu parcul.

Din punct de vedere administrativ, zona de locuințe a fost finanțată din fonduri

publice și coordonată de SEMAEST (Société d'Economie Mixte d'Aménagement de l'Est parisien) și APUR (Atelier Parisien d'Urbanisme). Au fost selectate echipe diferite de arhitecți de renume care, în cele din urmă, să faciliteze și achiziționarea imobilelor.

Cea de-a treia zonă a cartierului, cea comercială, s-a dezvoltat pe o întindere de 14 ha, pe latura estică și sud-estică a parcului. Aici, se urmărea dezvoltarea unui centru de afaceri și reinstalarea antreprizelor viticole și dezvoltarea altor activități comerciale care să se raporteze la vecinătăți, în special parcul și locuințele. Realizată din fonduri private, partea comercială a cartierului Bercy a întâmpinat numeroase probleme până la definitivarea sa, de la stabilirea tipurilor de activități comerciale, în funcție de locuitorii din zonă, până la preservarea unui număr important de arbori (urmare a protestelor organizațiilor ecologiste), a monumentelor și regândirea locurilor

de parcare. Pentru finalizarea parcului, proiectul a durat zece ani: șapte ani pentru studii și aprobări, trei pentru șantierul efectiv. În cele din urmă, s-a optat pentru realizarea a nouă zone tematice, toate raportate la memoria locului – esplanada, care cuprinde o serie de arbori prezervați, o grădină de legume, care amintește de aspectul

rural al zonei de dinaintea intervenției actuale, o mică podgorie, ca simbol al activității principale dezvoltate aici etc. Pe de altă parte, au fost păstrate șinele care asigurau transportul butoaielor de vin, din port la antrepozite. Dispunerea acestora, perpendicular pe malul Senei, a generat o tramă ortogonală, suprapusă peste cea tematică. Un alt aspect important a fost izolarea fonică a parcului de traficul auto de pe malul Senei. În acest sens, s-a optat pentru ridicarea unui parapet de beton, la nivelul străzii, și coborârea treptată a nivelului de călcare pentru esplanada din parc. De asemenea, în zona de acces dinspre podul care face legătura cu Biblioteca Națională, a fost amenajată o fântână arteziană care să acopere, parțial, zgomotul mașinilor. Partea rezidențială a fost proiectată de arhitecți diferiți și implică atât apartamente de lux cu suprafețe generoase, cât și locuințe sociale. La această secțiune de cartier au lucrat 35 de echipe de arhitecți, în mare parte, specialiști recunoscuți, al căror nume a

a constituit punctul de pornire spre extinderea Parisului în zona de sud-est. La nici zece ani de la începerea demersurilor pentru Bercy, au început studiile pentru celălalt mal al Senei. Astfel, au apărut cartiere de birouri, amenajări sportive, dotări publice și locuințe pentru tineri, structurate în alte șase noi cartiere, unele finalizate, altele încă în lucru: Austerlitz Nord, Tolbiac Nord, Masséna Nord, Masséna Chevaleret și Austerlitz Sud.

Diferite ca structură, formă și abordare, toate aceste arii din vecinătatea Senei au în comun un concept extrem de important: dezvoltarea durabilă. În acest sens, dacă e să preluăm modelul, ar

trebui să avem în minte următoarele: că astfel de proiecte nu se realizează între două mandate la primărie – pentru exemple de față, vorbim despre o durată între 30-40 de ani; că este necesar un dialog continuu între toți actorii implicați, pe toată durata proiectului – administrație locală, antreprenori, profesioniști, societate civilă; că atunci când intervenim într-un context cu o amprentă istorică, o mare parte dintre eforturi se concentrează asupra găririi soluțiilor optime între prezervarea patrimoniului și armonizarea acestuia cu contextul actual; și, mai ales, că toate intervențiile se raportează la contextul orașului în ansamblul său.

facilitat vânzarea apartamentelor, implicit amortizarea investiției, precum și stabilirea unui dialog armonios între toate construcțiile implicate și parc. De cealaltă parte, zona comercială a fost împărțită în două secțiuni distincte: o clădire principală de tip mall, înspre malul Senei, pentru găzduirea cinematografelelor și a unei părți din magazine, și o serie de construcții ce preiau forma antrepozitelor viticole, desfășurate, de o parte și de alta, de-a lungul unui ax, perpendicular pe Sena, generat de o serie de șine de tren din secolul XVIII.

Per ansamblu, cartierul este bine încheșat și raportat la structura întregului oraș, iar acest lucru este vizibil din animația continuă din spațiul public. Însă, pentru ca lucrurile să funcționeze în această manieră integrată, au fost necesari aproape treizeci de ani de studii, dialog continuu și profesionalism. Fără a avea dimensiuni impresionante, Bercy este important și din perspectiva dezvoltării urbane de ansamblu, întrucât

Zeppelin – două titluri noi

Avangarda Americană. 50 de ani de arhitectură – de la modernism la minimalism

Editată de Zeppelin și Editura Universitară „Ion Mincu”, București, cartea este o viziune a unui cercetător, teoretician român, asupra unor opere de arhitectură americană apreciate în publicațiile profesionale de specialitate din toată lumea. La baza elaborării acestui volum se află dorința de a oferi arhitecților, dar și publicului mai larg, repere semnificative și interpretări critice asupra fenomenului arhitectural american, care a avut o influență uriașă asupra întregii culturi actuale.

Numărul mare al clădirilor vizitate este justificat de dorința de a avea o viziune comprehensivă asupra fenomenului arhitectural contemporan, în care conflictul dintre globalizarea profesională și imperativul adaptării la contexte particulare atrage atenția în

mod special. Nu mai puțin semnificativ este faptul că aproape jumătate din obiectele excepționale vizitate în Statele Unite sunt realizate de arhitecți care provin din alte state ale lumii, formați în alte sisteme culturale.

Arhitecții prezenți în această carte acoperă toate curentele estetice importante, direcțiile majore actuale, dar și zona de experiment. Îi amintim doar pe Frank Lloyd Wright, Mies van der Rohe, Louis Kahn, I.M. Pei, Robert Venturi, Philip Johnson, Richard Meier, Santiago Calatrava, Frank O. Gehry, Peter Eisenman, Steven Holl, Rafael Moneo, Daniel Libeskind, Zaha Hadid, Tadao Ando, Rem Koolhaas, Morphosis, David Adjaye...

Cartea are un caracter interdisciplinar, intersectând arhitectura, teoria identității, referințele sociologice sau trimerile la istoria locurilor sau la cea a ideilor.

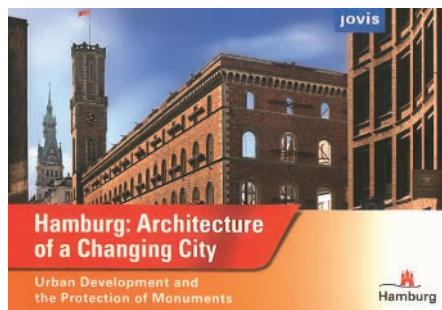
zeppelin Laborator01

Adresându-se atât profesioniștilor din domeniul arhitecturii, cât și publicului larg, „Laborator01” cuprinde o paletă de subiecte reprezentative pentru întrunirile Zeppelin: proiecte de arhitectură cu componente puternice, sociale și comunitare, locuințe foarte mici, intervenții în spații publice, reacții la contextul construit, logică și rațiune estetică, acționism și nonconstrucție, discurs antiretoric, orașul creativ, proiecte de artă contemporană și alte resurse pentru oraș. Prin modalitatea de prezentare, publicația sensibilizează agreabil asupra unor aspecte de maximă importanță și actualitate, constituind astfel simultan rezultat al cercetărilor în domeniu și punct de pornire pentru dezvoltarea de noi concepte adaptate problemelor și exigențelor contemporane.

Hamburg: Architecture of a Changing City. Urban Development and the Protection of Monuments

ISBN 978-3-86859-088-3, 272 pg., Ed. JOVIS

Cu un format mic, de buzunar, această carte aduce la un loc proiectele de dezvoltare urbană și de arhitectură care au transformat în ultima perioadă Hamburgul într-unul dintre cele mai dinamice orașe ale Europei, accentul îndreptându-se către aspectele de protejare a patrimoniului construit. Publicația poate fi privită ca un inedit album de arhitectură contemporană, dar și ca un ghid de vizitare a Hamburgului, pentru toți cei interesați de regenerarea și transformările urbane.

Un juriu de experți a selectat pentru cele aproape 300 de pagini 75 de proiecte, toate având la bază o clădire-

monument care a fost recuperată, transformată și/sau reconvertită. Prezentarea nu este una monotonă, ci încorporează în structura cărții portrete scurte ale tuturor zonelor urbane din Hamburg: Hamburg-Mitte, Altona, Eimsbüttel, Hamburg-Nord, Wandsbek, Bergedorf și Harburg. Acestora li se adaugă mici hărți care arată poziția fiecărui proiect în cadrul orașului și indicații pentru a ajunge acolo cu ajutorul mijloacelor de transport în comun, precum și o hartă detașabilă de mari dimensiuni, amplasată într-un buzunar special la finalul cărții.

Un oraș cu o istorie agitată, Hamburgul se re-inventează în prezent în acord cu viața sa cosmopolită, ale cărei direcții sunt date de creșterea populației și de schimbările economice pozitive. Spre deosebire de alte momente de prosperitate, o deosebită atenție este acordată acum (re)integrării clădirilor de patrimoniu în imaginea contemporană a orașului, într-o complexă și dinamică relație între nou și vechi. Evitând o abordare rigidă a restaurării/reconversiei, majoritatea proiectelor dezvoltă

utilizări și modelări surprinzătoare ale spațiilor, precum și o atenție desăvârșită pentru detalii. Amintim doar câteva proiecte: recuperarea complexului Sprinkenhof (Kleffel Kohnholdt und Partner Architekten), transformarea vechii fabrici de miere într-un centru cultural (Dohse & Stich Architekten), reconversia unui buncăr din timpul celui de-al Doilea Război Mondial, parte a programului IBA (HHS Planer + Architekten AG), Filarmonica Elbe în zona portuară Hafen City (Herzog & de Meuron), noul sediu Unilever (Behnisch Architekten) sau recuperarea vechiului tunel Elbe (HPA Hamburg Port Authority).

www.jovis.de

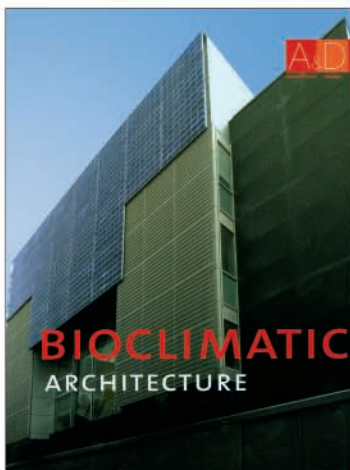
©Herzog and de Meuron

©Behnisch Architekten

©Herzog and de Meuron

Bioclimatic architecture

Volumul cuprinde o remarcabilă colecție de proiecte inovatoare de arhitectură sustenabilă, cu destinații diferite. Monsa explorează „linia critică” dintre modul în care construim și mediul natural, prezentând lucrări semnate atât de arhitecți recunoscuți la nivel internațional, cât și de birouri low-profile. În principiu, designul sustenabil înseamnă folosirea inteligentă a energiei, apei și materialelor de construcție pentru a crea confortul necesar fără a dăuna mediului înconjurător, respectând, în același timp, standardele arhitecturii contemporane. A crea arhitectură sustenabilă de calitate înseamnă

a concepe clădiri „prietenoase” cu mediul, cu ajutorul materialelor „verzi”, ce generează cheltuieli reduse pe termen lung. Principiile arhitecturii verzi, sustenabile, demonstrează că, atunci când procesul creativ ține cont de circumstanțele naturale, sociale și culturale, clădirile răspund mai bine nevoilor omului contemporan, putând fi folosite, de asemenea, de generațiile viitoare. Prin urmare, „Bioclimatic Architecture” este un volum ce nu trebuie să lipsească din biblioteca celor interesați de modul în care standardele estetice arhitecturale pot fi adaptate principiilor sustenabilității.

ISBN: 9788496823419

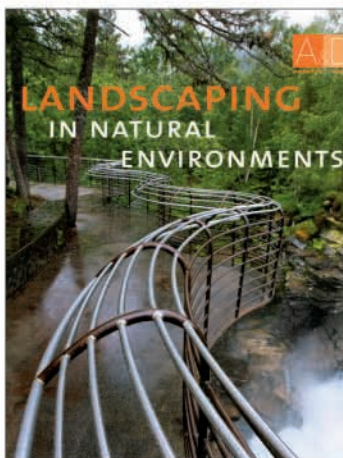
Format: 24x29 cm

Nr. pagini: 240

Copertă: cartonată, policromă și plastifiată

Limba: engleză, spaniolă

Landscaping in natural environments

Building refurbishment

Family housing

ISBN: 9788496823488

Format: 24x29 cm

Nr. pagini: 240

Copertă: cartonată, policromă și plastifiată

Limba: engleză, spaniolă

ISBN: 9788496823433

Format: 24x29 cm

Nr. pagini: 240

Copertă: cartonată, policromă și plastifiată

Limba: engleză, spaniolă

ISBN: 978-84-96823-42-6

Format: 24x29 cm

Nr. pagini: 240

Copertă: cartonată, policromă și plastifiată

Limba: engleză, spaniolă

WORLD PREMIERE
hülsta

Magia neagră a luminii: din noiembrie, noua gamă SIMIA de la hülsta.

hülsta studio

bd. Mărășești nr.2B Corp B S4 București (rond Carol Parc)
tel: 0770 462 163 / 021 32 33 171 www.huelsta-studio.ro

hülsta

THE JURY CALLS IT
“BEST OF THE BEST”.
WE CALL IT
“RAINSHOWER ICON”.

The design convinced the jury, however there are many more reasons to love our Rainshower Icon. GROHE DreamSpray® technology ensures water is evenly distributed across all jets. GROHE quality is reflected in the perfect craftsmanship and durability. For all other reasons:
www.grohe.ro

reddot design award
best of the best 2009

GROHE
ENJOY WATER®

LEARN MORE ABOUT OUR AWARD WINNING DESIGN COLLECTION AT WWW.GROHE.RO